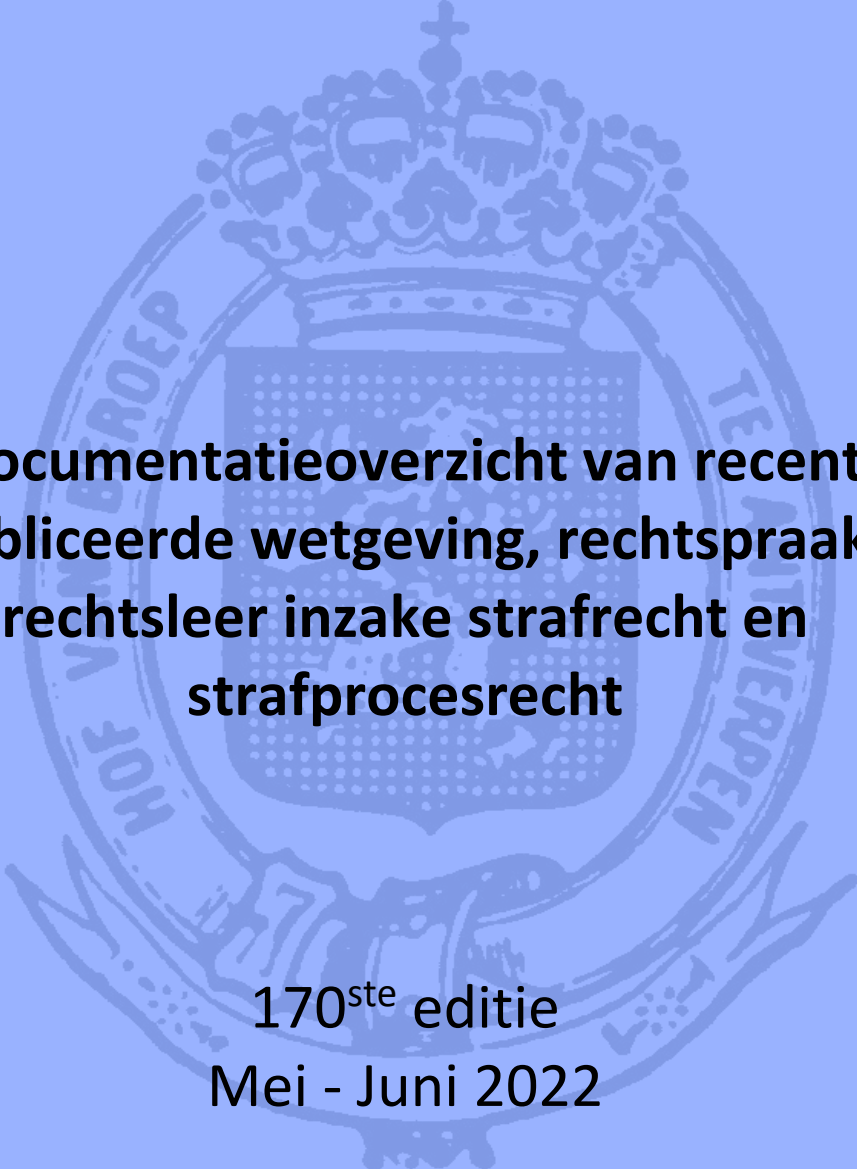

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

170ste editie
Mei - Juni 2022

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtigd jaar 2021 - 2022 – Editie 170

Editie afgesloten op: 30 juni 2022

Publicatiedatum: 1 juli 2022

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Waalse Kaai 35A

2000 Antwerpen

Tel : 03/247.97.03

Fax :03/247.97.24

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	8
---------------------------	----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	8
---	----------

Wet van 29 januari 2022 houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa tegen de handel in menselijke organen, gedaan te Santiago de Compostella op 25 maart 2015, *BS* 20 mei 2022. 8

Wet van 5 mei 2022 betreffende diergeneesmiddelen, *BS* 20 mei 2022. 9

Wet van 15 mei 2022 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad, *BS* 25 mei 2022. 10

Wet van 18 mei 2022 tot uitstel van de inwerkingtreding van de bepalingen inzake de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, *BS* 25 mei 2022. 10

Wet van 15 mei 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, wat de reglementering van voortbewegingstoestellen betreft, *BS* 15 juni 2022. 11

1.2. EUROPESE REGELGEVING	11
--	-----------

Verordening (EU) 2022/838 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1727, wat betreft het bij Eurojust bewaren, analyseren en opslaan van bewijsmateriaal in verband met genocide, misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en daarmee verband houdende strafbare feiten, *PB.L.* 31 mei 2022. 11

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	11
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	11
---	-----------

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis teneinde een informatierecht voor slachtoffers in te stellen, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2398/001. 12

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van partnergeweld gepleegd in aanwezigheid van een minderjarig kind, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2408/001. 12

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, wat betreft de criteria voor het herstel in eer en rechten bij veroordelingen wegens aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen, en de vermelding op uittreksels van het strafregister, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2409/001. 12

Wetsontwerp betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2572/001. 13

Wetsontwerp houdende dringende diverse bepalingen inzake de strijd tegen het witwassen van geld, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2669/001. 13

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering, teneinde de beklagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij een bijkomende termijn van tien dagen toe te kennen

om een navolgend hoger beroep in te stellen wanneer hoger beroep werd ingesteld door het openbaar ministerie of door de burgerlijke partij, alsook tot wijziging van de regels inzake de kennisgeving van het hoger beroep aan de partijen, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2697/001. . 14
 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2706/001..... 14
 Wetsontwerp om justitie menselijker, sneller en straffer te maken II, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2774/001. 15

2. RECHTSPRAAK..... 15

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK 16

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS..... 16

EHRM 28 april 2022 (Wang t. Frankrijk), www.echr.coe.int..... 16

Trefwoorden: Art. 6, §1 EVRM – Art. 6, §3 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Rechten van de verdediging – Verhoor van een verdachte – Niet van vrijheid beroofd – Verhoorders hebben verdachte niet gewezen op zijn zwijgrecht en heeft geen gebruik kunnen maken van een tolk 16

EHRM 19 mei 2022 (Bouras t. Frankrijk), www.echr.coe.int 16

Trefwoorden: Politie - Gebruik vuurwapen gerechtvaardigd en noodzakelijk ter verdediging van een persoon tegen onwettig geweld 16

2.3. HOF VAN JUSTITIE 17

Hof van Justitie 5 mei 2022 (C-570/20), www.curia.europa.eu 17

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Richtlijn 2006/112/EG – Frauduleuze verzwijging van de verschuldigde belasting – Sancties – Nationale wettelijke regeling die voorziet in een administratieve sanctie en in een strafrechtelijke sanctie voor dezelfde feiten – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 49 – Artikel 50 – Ne-bis-in-idembeginsel – Artikel 52, lid 1 – Beperkingen van het ne-bis-in-idembeginsel – Vereiste om duidelijke en nauwkeurige regels vast te stellen – Mogelijkheid om rekening te houden met de uitlegging van de nationale wettelijke regeling door de nationale rechterlijke instanties – Noodzaak om regels vast te stellen die de evenredigheid van het geheel van de opgelegde sancties waarborgen – Sancties van verschillende aard 17

Hof van Justitie 19 mei 2022 (C-569/20), www.curia.europa.eu 18

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Richtlijn (EU) 2016/343 – Artikel 8 – Recht om bij de terechtzitting aanwezig te zijn – Kennisgeving van de terechtzitting – Onmogelijkheid om de beklaagde te lokaliseren ondanks de redelijke inspanningen van de bevoegde autoriteiten – Mogelijkheid van een verstekprocedure en van een veroordeling bij verstek – Artikel 9 – Recht op een nieuw proces, of op een andere voorziening in rechte, waarbij de zaak opnieuw ten gronde wordt behandeld 18

2.4. HOF VAN CASSATIE..... 19

A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS 19

Hof van Cassatie 23 maart 2021 (P.20.1161.N), www.juportal.be 19

Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Bewijs – Verzoek tot horen van een getuige – Verzoek tot confrontatie met een getuige 19

2. Valsheid in geschrifte – Gebruik – Beoordeling 19

3. Rechten van verdediging – Vraag om uitstel van behandeling van de zaak – Beoordeling redelijke termijn – Gevolg..... 20

Hof van Cassatie 29 maart 2022 (P.21.1640.N), www.juportal.be 20

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Grievensformulier – Duidelijke eis, exceptie of verweer in grievensformulier – Gevolg 21

2. Wegverkeerswet – Bijzondere facultatieve verbeurdverklaring – Art. 52, §2 Wegverkeerswet – Verenigbaarheid met recht op ongestoord genot van eigendom 21

Hof van Cassatie 6 april 2022 (P.21.0975.F), www.juportal.be 21

Trefwoorden: Gerechtskosten – Algemeen 21

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.21.1624.N), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Ex aequo et bono bepaald door de rechter	22
Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0020.N), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Geneeskunde – Geneesmiddelen – Drugswet – “gemakkelijker maken” van het gebruik – Moreel bestanddeel	22
Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0022.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Beklaagde heeft recht om aanwezig te zijn – Geen absoluut recht	23
Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0021.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: 1. Rechten van de Mens – Legaliteit van een strafbepaling – Voorwaarden – Voorzienbaarheid	24
2. Bosdecreet 13 juni 1990 – Bos – Criteria – Onaantastbare beoordeling rechter	24
3. Bosdecreet 13 juni 1990 – Bos – Milieurecht – Verschil in impact tussen voetgangers en gemotoriseerd verkeer – Categorieën zijn niet vergelijkbaar	24
Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.21.1540.N), www.juportal.be	25
Trefwoorden: 1. Artikel 6.3 EVRM – Rechten van verdediging – Recht op inzage – Beklaagde kon zijn strafdossier inzien via zijn advocaat	25
2. Bescherming van de maatschappij – Internering – Deskundigenonderzoek – Advies van de deskundige is enkel een hulpmiddel voor de rechter – Beoordeling rechter	25
Hof van Cassatie 10 mei 2022 (P.22.0193.N), www.juportal.be	26
Trefwoorden: Herhaling – Bewijs eerdere veroordeling – Bewijslast – Afwezigheid van betwisting door de beklagde in aanmerking nemen	26
Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.21.1510.N), www.juportal.be	26
Trefwoorden: 1. Criminele organisatie – Leidend persoon	26
2. Straf – Samenloop – Gescheiden berechting – Rekening houden met een uitspraak in een andere EU-lidstaat – Beoordelingsvrijheid vonnisrechter	26
Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0118.N), www.juportal.be	28
Trefwoorden: Burgemeester – Bestuurlijke inbeslagname van een motorvoertuig – Teruggave afhankelijk van het volgen op eigen kosten van een cursus – Geen wettelijke grondslag voor dergelijke bestuurlijke beslissing – Gevolg – Geen ne bis in idem	28
Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0154.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Zwaarste straf	29
Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0101.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: 1. Onderzoek in strafzaken - Onschendbaarheid van erven - Bedrijfsgebouwen en privéwoning op eenzelfde erf	29
2. Onderzoek in strafzaken – Politie informatie	29
Hof van Cassatie 24 mei 2022 (P.22.0174.N), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Samenhang - Toch afzonderlijke uitspraken - Onaantastbaar oordeel van de rechter... ..	30
Hof van Cassatie 24 mei 2022 (P.22.0050.N), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Rechtspersonen - Strafrechtelijk moreel en materieel aspect - Strafrechtelijke verantwoordelijkheid: autonoom karakter Criminele organisatie - Betrokkenheid rechtspersoon.....	30
Hof van Cassatie 31 mei 2022 (P.22.0458.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Wegverkeerswet - Herhaling – Bewijslast – Openbaar ministerie – Beoordeling rechter	32
Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0246.N), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Strafzaken – Rechten van verdediging – Verdwijning van stukken	33
Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0433.N), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Werkstraf – Geen recht – Beoordeling rechter – Rekening houden met strafrechtelijk verleden van beklagde	33
Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0230.N), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken – Opsporingsonderzoek – Opsporingshandelingen – Doorzoeken van een voertuig	34
Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0276.N), www.juportal.be	36

Trefwoorden: Deelneming - Motiveringsplicht - Constitutieve bestanddelen	36
Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0053.N), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Terrorisme - Begrippen - Definities	36
Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0350.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Art. 6.3 EVRM – Voegen van stukken bij strafdossier – Documenten die verband houden met een minnelijke schikking van mede-inverdenkinggestelde – Onaantastbare beoordeling rechter	37
Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0343.N), www.juportal.be	38
Trefwoorden: Art. 6.3 EVRM – Verzoek tot horen getuige à charge – Beoordeling rechter – Motivering	38
Hof van Cassatie 21 juni 2022 (P.22.0250.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Bewijs – Getuige – Politieambtenaar als getuige	40
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.	40
Hof van Cassatie 28 juli 2020 (P.20.0766.F), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden - Termijn van drie maanden - Verlenging van de voorwaarden - Berekening van de termijn	41
Hof van Cassatie 8 september 2020 (P.20.0630.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: 1. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer – Voorwaarden ..	41
2. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer - Hoger beroep ingesteld in de gevangenis - Grievenschrift - Draagwijdte – Gevolg	41
3. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Hoger beroep - Kennisgeving door de overheid van de vormvereisten van het hoger beroep - Draagwijdte - Gevolg.....	41
4. Nalatigheid van de lasthebber - Advocaat - Hoger beroep in strafzaken - Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer - Hoger beroep ingesteld in de gevangenis - Grievenschrift - Overmacht - Draagwijdte - Gevolg.....	41
Hof van Cassatie 22 september 2021 (P.21.0681.F), RABG 2022, afl. 6, 444-446.	42
Trefwoorden: Gerechtig onderzoek – Onderzoeksgerechten – Regeling van de rechtspleging – Inwerkingstelling strafvordering – Burgerlijkepartijstelling tegen een parlements lid – Onontvankelijkheid – Rechtsplegingsvergoeding	43
Hof van Cassatie 5 april 2022 (P.22.0437.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Inzage in het dossier – Gebrek – Remediëring	43
2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onregelmatigheid bij de rechtspleging – Raadsman kon geen inzage nemen van het dossier – Herstel	43
Hof van Cassatie 6 april 2022 (P.21.1594.F), www.juportal.be	44
Trefwoorden: Bewijs - Bewijslast - Vermoedens - Soevereine beoordeling door de rechter - Art. 3 EVRM.....	44
Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0532.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Tweede Europees aanhoudingsbevel.....	45
Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0537.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Voorafgaande ondervraging door de onderzoeksrechter – Doel – Zwijgrecht – Gevolg	46
Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0560.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Recht van verdediging – Toegang tot computer, een telefoon en internet	47
Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0609.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Motiveringsplicht - Gevolg	47
Hof van Cassatie 31 mei 2022 (P.21.1648.N), www.juportal.be	48
Trefwoorden: Nalatenschap – Boedelbeschrijving – Meineed	48
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	49
Hof van Cassatie 8 september 2020 (P.20.0837.N), www.juportal.be	49
Trefwoorden: 1. Verwijzing van een rechtbank naar een andere - Gewettigde verdenking - Voorwaarden – Draagwijdte	49
2. Voorrecht van rechtsmacht - Magistraten van een hof van beroep - Misdaden of wanbedrijven gepleegd buiten het ambt - Procedure - Aangifte door de minister van Justitie - Verzoekschrift tot	

verwijzing van een rechtbank naar een andere - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Draagwijdte - Gevolg	49
3. Voorrecht van rechtsmacht - Magistraten van een hof van beroep - Misdaden gepleegd binnen het ambt - Procedure - Aangifte door de minister van Justitie - Verzoekschrift tot verwijzing van een rechtbank naar een andere - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Draagwijdte - Gevolg	49
Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.1541.N), NC 2022, afl. 3, 223-224.....	50
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Uitvoering internering	50
Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0315.N), www.juportal.be	50
Trefwoorden: Wraking – Wrakingsverzoek – Ontvankelijkheid – Tijdstip waarop de wrakingsgrond gekend is – Laattijdigheid.....	50
Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0579.N), www.juportal.be	52
Trefwoorden: 1. Wraking – Hof van assisen – Preliminaire zitting – Weigering een getuige te horen – Tijdigheid.....	52
2. Hof van assisen – Taak van de voorzitter – Geen ambtshalve tussenkomst.....	52
3. Hof van assisen – Vermoeden van onschuld – Vermelding van op beschuldigde betrekking hebbende feitelijkheden die als een misdrijf kunnen worden omschreven	52
Hof van Cassatie 12 mei 2022 (C.21.0423.N), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding - Algemeen - Veroordeling tot provisioneel bedrag	53
Hof van Cassatie 31 mei 2022 (P.22.0668.N-P.22.0689.N), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken – Gewettigde verdenking	54
Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0752.N), www.juportal.be.....	54
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Onderzoeksgerechten – Debat op tegenspraak – Verplichting om beslissing met redenen te omkleden	54
2.5. GRONDWETTELIJK HOF.....	55
Grondwettelijk Hof 5 mei 2022 (61/2022), www.const-court.be.....	55
Trefwoorden: Politie van de spoorwegen - Overtredingen - Reis zonder een geldig vervoerbewijs	55
1. Herhaling - Verhoogde administratieve geldboete	55
2. Administratieve geldboete - Rechtsmiddel - Onmogelijkheid voor de rechter om de sanctie aan te passen - Verzachtende omstandigheden / Uitstel / Opschorting van de uitspraak	55
Grondwettelijk Hof 9 juni 2022 (76/2022), www.const-court.be.....	57
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Verjaring - Afschaffing van de verjaring - Ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen	57
Grondwettelijk Hof 23 juni 2022 (84/2022), www.const-court.be.....	57
Trefwoorden: Sociaal strafrecht - Inbreuken op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling door de werkgever - Veroordeling van een rechtspersoon - Sanctie van niveau 4 - Onmogelijkheid van uitstel van de strafuitvoering.....	58
Grondwettelijk Hof 30 juni 2022 (88/2022), www.const-court.be.....	58
Trefwoorden: Strafrecht - Beroepsgeheim - Advocaten - Verzoek om de intrekking van de juridische bijstand - Voorwaarde van ontoereikende bestaansmiddelen niet voldaan - Verbod om de elementen van de vaststelling bekend te maken.....	59
Grondwettelijk Hof 30 juni 2022 (89/2022), www.const-court.be.....	60
Trefwoorden: Strafrecht - Bijzondere verbeurdverklaring van vermogensvoordelen - Niet-toewijzing van de verbeurdverklaarde geldsom aan de burgerlijke partij - Beroep - Ontstentenis van tegenspraak voor de Belgische Staat, het openbaar ministerie en de bevoegde ambtenaar van de FOD Financiën .	60
2.6. RAAD VAN STATE	60
2.7. HOVEN VAN BEROEP	60
A. CORRECTIONELE KAMERS	61
Antwerpen 30 maart 2021, RW 2021-2022, afl. 41, 1636-1637.....	61
Trefwoorden: 1. Rechtsmiddelen – Strafzaken – Hoger beroep – Devolutieve kracht – Vonnis waarbij de strafvordering niet-ontvankelijk wordt verklaard – Draagwijdte van het enkele hoger beroep van de burgerlijke partij.....	61
2. Strafvordering – Ontvankelijkheid – Hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vonnis dat de strafvordering niet-ontvankelijk verklaart – Alleenzetelend raadsheer in het hof van beroep	61

B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	61
KI Gent 12 november 2021, <i>TGR-TWVR</i> 2022, afl. 5, 324.....	61
Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek – Verzoek aan onderzoeksrechter tot stellen van bijkomende onderzoekshandelingen.....	61
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING.....	61
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	61
A. CORRECTIONELE KAMERS	62
Corr. Antwerpen (afd. Turnhout) 17 november 2020, <i>RABG</i> 2022, afl. 6, 472-475.	62
Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Vernieling en beschadiging – Vernieling – Vernieling en beschadiging van andermans roerend goed – Geweld of bedreiging.....	62
Corr. Antwerpen (afd. Antwerpen) 10 januari 2022, <i>RW</i> 2021-2022, afl. 41, 1643.	62
Trefwoorden: Recht van verdediging – Strafvordering – Camerabeelden – Politiebeambte – Slagen en verwondingen – Weerspannigheid	62
B. RAADKAMER.....	62
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	62
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	63
Assisen West-Vlaanderen 15 oktober 2021, <i>TGR-TWVR</i> 2022, afl. 5, 317.	63
Trefwoorden: Doodslag – Moord – Oogmerk om te doden – Beoordeling	63
2.10. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK	63
<u>3. RECHTSLEER</u>	<u>63</u>
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	63
3.2. BOEKEN.....	63
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	63
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	64
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	64
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	64
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	64
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	64
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	65
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	65
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	66
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	66
3.5. VARIA	66

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Wet van 29 januari 2022 houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa tegen de handel in menselijke organen, gedaan te Santiago de Compostella op 25 maart 2015, BS 20 mei 2022.

Toelichting: Het Verdrag beoogt de preventie en bestrijding van het ongeoorloofd wegnemen van organen en van het gebruik ervan (met name voor transplantatie of voor onderzoek) alsook van het makelaarschap in organen en van de omkoping om die praktijken in de hand te werken. Zo is er een deel materieel strafrecht en een deel strafprocesrecht. Het Verdrag beoogt ook de bescherming van de rechten van de slachtoffers, in aanvulling op het Verdrag van Warschau van de Raad van Europa betreffende de mensenhandel.

De structuur van het Verdrag:

Hoofdstuk I : Doel, beginsel , toepassingsgebied en terminologie

Hoofdstuk II : Materieel strafrecht

Hoofdstuk III : Strafprocesrecht

Hoofdstuk IV : Beschermingsmaatregelen

Hoofdstuk V : Preventiemaatregelen

Hoofdstuk VI : Mechanisme voor toezicht

Hoofdstuk VII : Verhouding tot andere internationale instrumenten

Hoofdstuk VIII : Amendementen aan dit Verdrag

Hoofdstuk IX : Slotbepalingen

De artikelen 4 tot 17 (Hoofdstuk II) zijn de bepalingen van het Verdrag die betrekking hebben op het materieel strafrecht.

De artikelen 4 tot 8 bevatten de belangrijkste verplichtingen van het Verdrag. De Staten zijn gehouden om in hun strafwetgeving de volgende handelingen strafbaar te stellen: het wegnemen tegen betaling of zonder toestemming (artikel 4); het gebruik van het onwettig weggenomen orgaan (artikel 5); de illégale benadering en werving (artikel 7, § 1); het aanbod van en het verzoek om onterechte voordelen (artikel 7, § 2 en 3); de voorbereiding, de preservatie, de opslag, het vervoer, de overbrenging, de ontvangst, de invoer en de uitvoer van dat orgaan (artikel 8). Alle Staten die Partij zijn bij het Verdrag zijn verplicht deze strafbaarstellingen te voorzien.

Voorts moeten de Staten overwegen om het wegnemen en het inplanten van organen, indien dat gebeurd is buiten het nationale transplantatiesysteem om of in strijd met de nationale transplantatiewetgeving (artikel 4, § 4 en artikel 6), strafbaar te stellen.

Al die handelingen zijn enkel strafbaar indien zij opzettelijk zijn gepleegd, waarbij de invulling van deze notie wordt overgelaten aan het nationale recht.

Het Belgische strafrecht werd aangepast door de wet van 22 mei 2019 betreffende de handel in menselijke organen en betreffende het niet-bestraffingbeginsel voor slachtoffers van mensenhandel.

Ook relevant: Wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen, BS 14 februari 1987.

Wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek, *BS* 30 december 2008 (eerste uitg.), err. *BS* 4 maart 2009 (ed. 2), err. *BS* 19 oktober 2009.

Wet van 5 mei 2022 betreffende diergeneesmiddelen, *BS* 20 mei 2022.

Toelichting: De Belgische wetgever werkt het Europees kader voor diergeneesmiddelen verder uit. In de lijn van Verordening (EU) 2019/6 zorgt de nieuwe wet betreffende diergeneesmiddelen dat de administratieve lasten worden verminderd, dat de interne markt en de beschikbaarheid van diergeneesmiddelen worden versterkt en dat de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu op hoog niveau worden beschermd.

Met Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG (hierna: 'Verordening 2019/6'), die van toepassing is vanaf 28 januari 2022, wordt een geharmoniseerd wettelijk kader inzake diergeneesmiddelen ingevoerd. Ze heeft tot doel, overeenkomstig haar overweging (5), "de administratieve lasten te verminderen, de interne markt te versterken en de beschikbaarheid van diergeneesmiddelen te versterken en tegelijk een hoog beschermingsniveau te waarborgen voor de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu".

Deze verordening voorziet in regels voor het in de handel brengen, de vervaardiging, de invoer, de uitvoer, de levering, de distributie, de geneesmiddelenbewaking, de controle en het gebruik van diergeneesmiddelen.

Meerdere van deze regels zijn een herneming van bepalingen van Richtlijn 2001/82 van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik, die bij o.a. de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen en haar uitvoeringsbesluiten is omgezet. Daarnaast, bevat Verordening 2019/6, gelet op hogervermelde doelstellingen, ook een aantal nieuwe regels.

Deze wet voorziet in de verdere uitvoering van deze verordening in de Belgische wetgeving. Daar waar Verordening 2019/6 aan de lidstaten de mogelijkheid laat om al dan niet uitvoering te verlenen aan een bepaling, is er rekening gehouden met het huidige wettelijk kader. Verder voorziet deze wet in een aantal wijzigingsbepalingen van gerelateerde internrechtelijke wetgeving, zoals onder meer de wet van 20 juli 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten alsook de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen.

Artikel 54 bepaalt dat alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek van toepassing zijn op de in deze wet bepaalde inbreuken. Er is geen reden om voor deze inbreuken af te wijken van de regels van het Strafwetboek.

Artikel 55 bepaalt de sancties die kunnen worden opgelegd in geval van inbreuk op de bepalingen van Verordening 2019/6, van deze wet of van haar uitvoeringsbesluiten. De sancties zijn opgedeeld in 5 niveaus, waar niveau 1 de lichtste sanctie inhoudt en niveau 5 de zwaarste sanctie en dit in functie van het gevaar voor de volks- en diergezondheid.

Wet van 15 mei 2022 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad, *BS* 25 mei 2022.

Toelichting: Toelichting initiële wetsontwerp:

Dit wetsontwerp voorziet in de omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad.

Meer bepaald wordt beoogd om rechtshandavingsinstanties gemakkelijker toegang te geven tot financiële informatie uit andere lidstaten, zodat ze efficiënter kunnen optreden tegen zware criminaliteit en terrorisme.

Financiële inlichtingen-eenheden (FIE, in België het CFI) moeten snel en eenvoudig informatie kunnen uitwisselen in de strijd tegen het witwassen van geld en terrorismefinanciering.

De meeste bepalingen van de richtlijn zijn al opgenomen in het Belgisch recht, maar er zijn nog een aantal wetswijzigingen die moeten gebeuren, wat onder andere het CFI en het COIV betreft. Deze worden aldus in voorliggend ontwerp opgenomen.

Wet van 18 mei 2022 tot uitstel van de inwerkingtreding van de bepalingen inzake de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, *BS* 25 mei 2022.

Toelichting: Vanaf 1 september 2022 zijn de strafuitvoeringsrechters ook bevoegd voor gedetineerden met een vrijheidsstraf van meer dan 2 jaar en maximum 3 jaar. De uitbreiding van de bevoegdheid naar kortgestraften met een uitvoerbaar gedeelte van 2 jaar of minder staat gepland voor 1 september 2023.

De inwerkingtreding werd al verschillende keren uitgesteld, maar stond momenteel voorzien voor 1 juni 2022. Uiterlijk op die datum zou de wet externe rechtspositie van 17 mei 2006 in werking treden voor kortgestraften (= gedetineerden met een vrijheidsstraf waarvan het uitvoerbaar gedeelte maximum 3 jaar is). Dat betekent dat de strafuitvoeringsrechters vanaf dan beslissen over de strafuitvoeringsmodaliteiten zoals elektronisch toezicht, beperkte detentie, enz.

Het is te verwachten dat de inwerkingtreding van de wet externe rechtspositie voor kortgestraften zal zorgen voor een (tijdelijke) stijging van de gevangenispopulatie. Gezien de aanhoudende overbevolking zou de inwerkingtreding op dit moment, zonder extra maatregelen, voor mensonwaardige omstandigheden zorgen.

Daarom werden er 2 keuzes gemaakt:

- kort uitstel: om toe te laten om enkele aanvullende maatregelen nog gestemd te krijgen, wordt de inwerkingtreding met 3 maanden opgeschoven;
- gefaseerd: in 1ste instantie verandert er enkel iets voor de korte straffen met een uitvoerbaar gedeelte van meer dan 2 jaar. In september 2023 worden de regels ook van toepassing voor de straffen tot en met 2 jaar.

Inwerkingtreding: 25 mei 2022.
(bron: Jura)

Wet van 15 mei 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, wat de reglementering van voortbewegingstoestellen betreft, *BS* 15 juni 2022.

Toelichting: Betreft regulering elektronische steps.

1.2. Europese regelgeving

Verordening (EU) 2022/838 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1727, wat betreft het bij Eurojust bewaren, analyseren en opslaan van bewijsmateriaal in verband met genocide, misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en daarmee verband houdende strafbare feiten, *PB.L.* 31 mei 2022.

Toelichting: Daar de doelstellingen van deze verordening, te weten Eurojust in staat stellen om bewijsmateriaal in verband met genocide, misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en daarmee verband houdende strafbare feiten te bewaren, te analyseren en op te slaan, de uitwisseling van dergelijk bewijsmateriaal mogelijk te maken en een faciliteit voor geautomatiseerd gegevensbeheer en geautomatiseerde gegevensopslag op te richten die losstaat van het bestaande casemanagementsysteem van Eurojust, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het optreden, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.

Deze verordening moet met spoed in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie, teneinde binnen Eurojust erg snel een nieuwe faciliteit voor geautomatiseerd gegevensbeheer en geautomatiseerde gegevensopslag beschikbaar te stellen waardoor bewijsmateriaal in verband met genocide, misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en daarmee verband houdende strafbare feiten kan worden bewaard, geanalyseerd en opgeslagen teneinde ervoor te zorgen dat degenen die in Oekraïne dergelijke misdaden hebben gepleegd daarvoor aansprakelijk kunnen worden gesteld.

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis teneinde een informatierecht voor slachtoffers in te stellen, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2398/001.

Samenvatting: In tegenstelling tot beslissingen betreffende de strafuitvoering van veroordeelden, bestaat er momenteel geen wettelijke regeling voor het inlichten van het slachtoffer wanneer er beslissingen worden genomen over de voorlopige hechtenis van de verdachte van feiten jegens hem of haar. Sommige gerechtelijke arrondissementen beschikken wel over bepaalde richtlijnen hieromtrent, maar dat is niet in alle arrondissementen het geval en de richtlijnen verschillen meestal ook van elkaar.

Dit wetsvoorstel beoogt een slachtoffervriendelijker strafrecht tot stand te brengen door een uniform informatierecht voor slachtoffers te creëren inzake beslissingen die genomen worden over de voorlopige hechtenis van de verdachte. Er moet echter ook rekening worden gehouden met de rechten van de dader, waardoor het toepassingsgebied van het informatierecht van slachtoffers beperkt zal zijn tot die strafbare feiten die een aantasting of bedreiging van de fysieke en/of psychische integriteit uitmaken.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van partnergeweld gepleegd in aanwezigheid van een minderjarig kind, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2408/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel strekt ertoe de aanwezigheid van kinderen bij het plegen van partnergeweld als een strafverzwarende omstandigheid te beschouwen. Dit moet zorgen voor een grotere bewustwording naar de gevolgen en het effect van intrafamiliaal geweld op kinderen, en tevens dat kinderen die getuige zijn van deze feiten automatisch ook als bijkomend slachtoffer worden erkend.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, wat betreft de criteria voor het herstel in eer en rechten bij veroordelingen wegens aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen, en de vermelding op uittreksels van het strafregister, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2409/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel is een geactualiseerde versie van het wetsvoorstel nr. 4-1084/1 van mevrouw Els Van Hoof, ingediend in de Senaat in 2008.

Een herstel in eer en rechten heeft als gevolg dat veroordelingen niet meer vermeld worden op de uittreksels uit het strafregister. Het feit dat er eerherstel werd toegekend, wordt echter niet vermeld in zo'n uittreksel, waardoor werkgevers bij sollicitatiegesprekken in het ongewisse blijven over het crimineel verleden van de sollicitant. Nochtans is uit meerdere onderzoeken gebleken dat de graad van recidive bij daders van aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen na het uitzitten van hun straf nog altijd groot is.

Het aanwerven van veroordeelde pedoseksuelen in sectoren waar men in contact komt met minderjarigen, kan dus een gevaar inhouden, zeker als de werkgever niet op de hoogte is van het pedoseksueel verleden van de sollicitant. Dit wetsvoorstel beoogt hieraan tegemoet te komen door de werkgevers in te lichten dat er eerherstel werd verleend aan een

sollicitant en of dit voor de misdrijven van aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen werd toegekend. Hierdoor kunnen de werkgevers zelf kiezen of ze de sollicitant al dan niet aannemen.

Daarnaast gaat het hier om zware misdrijven met een hoge graad van recidive, waardoor het te makkelijk bekomen van een herstel in eer en rechten problematisch is. Dit wetsvoorstel beoogt daarom een extra voorwaarde op te leggen om een herstel in eer en rechten te bekomen. Zo wil dit wetsvoorstel dat veroordeelde pedoseksuelen enkel eerherstel verkrijgen, nadat deze in behandeling zijn geweest in een erkende instelling.

Wetsontwerp betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten, *Parl.St. Kamer 2021-2022, 2572/001*.

Samenvatting: De wet is er voornamelijk op gericht weer een juridisch kader in te stellen dat voldoet aan de rechtspraak inzake bewaring van de “metagegevens” of “verkeers- en locatiegegevens door operatoren.

Naar aanleiding van het arrest “La Quadrature du Net”, gewezen door het Hof van Justitie van de Europese Unie op 6 oktober 2021 heeft het Belgische Grondwettelijk Hof immers de artikelen 2, b), 3 tot 11 en 14 van de wet van 29 mei 2016 betreffende het verzamelen en het bewaren van de gegevens in de sector van de elektronische communicatie nietig verklaard (arrest nr. 57/2021 van 22 april 2021), wat impliceert dat een veralgemeende en ongedifferentieerde bewaring van deze metadata te allen tijde niet meer is toegestaan voor operatoren voor rechtshandavingsdoeleinden.

In het arrest worden echter enkele alternatieven voorgesteld voor een algemene en ongedifferentieerde databewaring te allen tijde, zoals een gerichte dataretentie op geografische basis.

Deze pistes zijn gevolgd en ontwikkeld door de onderhavige wet.

Ten slotte beoogt dit wetsontwerp inderdaad ook te beantwoorden aan de legitieme maatschappelijke verwachtingen van een wereld die steeds digitaler wordt.

Het is duidelijk dat in vele sectoren de elektronische transacties (e-commerce) de norm worden. Om bepaalde vormen van overtredingen die uitsluitend online worden gepleegd, te bestrijden, is het derhalve noodzakelijk dat de autoriteiten die zijn belast met de preventie, opsporing en vervolging van deze overtredingen, van de operatoren de gegevens kunnen verkrijgen die ze in hun bezit hebben, in de mate die nodig is om hun respectieve opdrachten te vervullen.

Wetsontwerp houdende dringende diverse bepalingen inzake de strijd tegen het witwassen van geld, *Parl.St. Kamer 2021-2022, 2669/001*.

Samenvatting: In zijn arrest 07/2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat de wetgever redelijkerwijze kan bepalen dat natuurlijke personen die worden veroordeeld tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de preventieve witwaswetgeving automatisch de betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor verliezen, zelfs wanneer het bedrag van de opgelegde geldboete gering is, waarbij aan het Instituut van de bedrijfsrevisoren in dit geval geen beoordelingsvrijheid wordt toegekend.

Volgens het Hof is het evenwel onevenredig streng ervan uit te gaan dat het verlies van de betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor in zulke gevallen per definitie onherroepelijk zou zijn en de betrouwbaarheid in geen enkele omstandigheid nog zou kunnen worden hersteld.

Om die reden wordt de wet van 7 december 2016 gewijzigd om het effect van het beroepsverbod in de tijd te beperken. Er wordt voorgesteld dat de verbodsbepaling voor alle in deze bepaling omschreven situaties zal gelden gedurende een principiële termijn van 10 of 15 jaar.

In zijn arrest 166/2021 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het preventief toezicht inzake anti-witwas niet kan worden toegewezen aan het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants daar dit instituut niet op structurele wijze betrokken is bij de opstelling en handhaving van regels voor de niet-gereguleerde belastingadviseurs en ook niet beschouwd kan worden als het zelfregulerend orgaan voor deze beroepsgroep.

Zoals ook het Hof opmerkt, moeten deze niet-gereguleerde belastingadviseurs wel worden onderworpen aan het toezichtsregime vereist door de Europese regelgeving inzake de strijd tegen witwassen en zoals ingesteld door de wet van 18 september 2017. Het is dus wel noodzakelijk dat de wetgever een toezichthouder aanduidt. Dit toezicht zal uitgeoefend worden door de Federale Overheidsdienst Economie.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering, teneinde de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij een bijkomende termijn van tien dagen toe te kennen om een navolgend hoger beroep in te stellen wanneer hoger beroep werd ingesteld door het openbaar ministerie of door de burgerlijke partij, alsook tot wijziging van de regels inzake de kennisgeving van het hoger beroep aan de partijen, *Parl.St. Kamer 2021-2022, 2697/001*.

Samenvatting: Nadat de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij hoger beroep heeft ingesteld, beschikt het openbaar ministerie of de burgerlijke partij op grond van het Wetboek van strafvordering over een bijkomende termijn van tien dagen om navolgend hoger beroep in te stellen. De beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij kan op die bijkomende termijn daarentegen geen aanspraak maken wanneer het hoger beroep werd ingesteld door het openbaar ministerie of door de burgerlijke partij.

Dit wetsvoorstel beoogt derhalve in een gelijkaardige mogelijkheid te voorzien voor de beklaagde of voor de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, teneinde het beginsel van de wapengelijkheid in acht te nemen. Aldus zou de ongrondwettigheid van de vigerende artikelen 203, 204 en 205 van het Wetboek van Strafvordering worden weggewerkt.

Het wetsvoorstel strekt voorts tot verduidelijking van de nadere regels volgens dewelke de andere partijen van het hoger beroep in kennis worden gesteld, opdat alle betrokken partijen tijdig worden geïnformeerd.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, *Parl.St. Kamer 2021-2022, 2706/001*.

Samenvatting: Dit wetsontwerp regelt hoofdzakelijk:

Voor de agenten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten:

— een uitbreiding van de mogelijkheden om strafbare feiten te plegen in het kader van hun opdrachten;

— de mogelijkheid te infiltreren in de virtuele wereld of de reële wereld;

Voor wat betreft de menselijke bronnen:

— de mogelijkheid voor bronnen om strafbare feiten te plegen onder strikte voorwaarden;
— de mogelijkheid om BIM's uit te voeren op bronnen teneinde hun betrouwbaarheid, discretie of loyaliteit te controleren;

Er wordt een bevoegdheid voor de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid (ADIV) toegevoegd in geval van een nationale cybersecurity crisis;

Een herziening van de reeds bestaande methode voor het verzamelen van gegevens bij banken en financiële instellingen.

Wijzigingen om de dagelijkse werking in de praktijk te verbeteren of vergetelheden van de wetgever te corrigeren.

Wetsontwerp om justitie menselijker, sneller en straffer te maken II, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2774/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt een aantal diverse maatregelen te nemen en wijzigingen in diverse wetten die onder de bevoegdheid van het departement Justitie vallen. Het ontwerp bevat onder andere:

1° wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek (voorwaarden huwelijkslocatie);

2° wijzigingen van het Wetboek van Strafvordering (toezicht op langdurig opsporingsonderzoek en geluids- of audiovisuele opname hof van assisen);

3° wijzigingen van het Strafwetboek (discriminerende drijfveer bij misdrijven);

4° wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek;

5° wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek (met betrekking tot Boek 4 “Nalatenschappen, schenkingen en testamenten”);

6° wijzigingen van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (o.a. administratieve sanctie door kansspelcommissie en aanpassing maximumbedrag contante betalingen);

7° wijzigingen van de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafhof en de internationale straftribunalen;

8° wijzigingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (uitbreiding penitentiair verlof en betere informatieverstrekking naar slachtoffers);

9° herstel van de vernietigde bepalingen van de zogenaamde “kraakwet” van 18 oktober 2017;

10° tijdelijke maatregel tot vermindering overbevolking in de gevangenissen, met name de vervroegde invrijheidstelling op zes maanden voor strafeinde;

11° wijziging van artikel 18 van de Basiswet inzake de plaatsing en overplaatsing van gedetineerden

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- KENNES, L., VANDERMEERSCH, D., “Chronique semestrielle de jurisprudence”, *RDP* 2022, afl. 5, 459-616.

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 28 april 2022 (Wang t. Frankrijk), www.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-216926>

Trefwoorden: Art. 6, §1 EVRM – Art. 6, §3 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Rechten van de verdediging – Verhoor van een verdachte – Niet van vrijheid beroofd – Verhoorders hebben verdachte niet gewezen op zijn zwijgrecht en heeft geen gebruik kunnen maken van een tolk

Samenvatting: The Court noted that at the relevant time the applicable French legislation on voluntary police interviews, unlike the legislation on police custody, had not provided for the right to remain silent, the right to legal assistance or the right to be assisted by an interpreter. The applicants, who had been informed, in accordance with the applicable legislation, of their right to end the interview at any time, had consented to being interviewed. However, they had not been expressly offered the option of remaining silent, nor had they been offered access to a lawyer or an interpreter.

The Court found, with regard to the defence rights protected by Article 6 §§ 1 and 3 of the Convention, that the requisite safeguards should be the same as those applicable to police custody. It went on to examine compliance with those safeguards as part of its assessment of the overall fairness of the proceedings.

Met noot: COLETTE, M., “Mensenrechtenhof is streng voor verhoor van niet-gearresteerde”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 1-2.

COLETTE, M., “Bij verhoor asymmetrische verhouding tussen justitie en verdachte [verklaringen die verkregen zijn tijdens een 'vrij verhoor', waarbij verdachte niet werd ingelicht van het zwijgrecht en niet werd bijgestaan door een tolk]”, *NJW* 2022, afl. 463, 453-454.

EHRM 19 mei 2022 (Bouras t. Frankrijk), www.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-217263>

Trefwoorden: Politie - Gebruik vuurwapen gerechtvaardigd en noodzakelijk ter verdediging van een persoon tegen onwettig geweld

Samenvatting: Artikel 2 EVRM. Klagers klagen erover dat het doodschieten van hun zoon (H.B.) niet evenredig en noodzakelijk was. H.B. heeft tijdens zijn vervoer als gevangene één van de (twee) agenten aangevallen en getracht te ontwapenen. De andere agent heeft

vervolgens H.B. neergeschoten met zijn dienstwapen. H.B. is ter plekke overleden. De procureur heeft diezelfde dag een onderzoek ingesteld. De aangevallen agent is (forensisch) medisch onderzocht en tweemaal als getuige gehoord. De agent die H.B. heeft neergeschoten is in hechtenis genomen en is viermaal als verdachte verhoord. Er zijn nog enkele andere getuigen gehoord en er is DNA van H.B. aangetroffen op het dienstwapen en het holster van de aangevallen agent. De officier van justitie heeft vervolgens gevraagd het onderzoek te staken omdat sprake zou zijn van een rechtmatige verdediging. De onderzoeksrechter heeft daarop de procedure beëindigd, omdat het handelen van de agent evenredig en absoluut noodzakelijk was, (mede) gelet op het feit dat de collega werd aangevallen en H.B. trachtte het geladen wapen (met een kogel in de kamer) te pakken. Het EHRM stelt vast dat, alvorens het wapen is gebruikt, verbale waarschuwingen zijn gegeven en ook andere pogingen zijn gedaan de aanval te stoppen. In de gegeven omstandigheden van de zaak, concludeert het EHRM dat de beslissing van de agent om zijn vuurwapen te gebruiken als gerechtvaardigd en absoluut noodzakelijk kan worden beschouwd “ter verdediging van een persoon tegen onwettig gedrag” in de zin van artikel 2, lid 2 onder a, EVRM. Geen schending.

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 5 mei 2022 (C-570/20), www.curia.europa.eu

Hyperlink:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=258873&pageIndex=0&doclang=nl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3970598>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Richtlijn 2006/112/EG – Frauduleuze verzwijging van de verschuldigde belasting – Sancties – Nationale wettelijke regeling die voorziet in een administratieve sanctie en in een strafrechtelijke sanctie voor dezelfde feiten – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 49 – Artikel 50 – Ne-bis-in-idembeginsel – Artikel 52, lid 1 – Beperkingen van het ne-bis-in-idembeginsel – Vereiste om duidelijke en nauwkeurige regels vast te stellen – Mogelijkheid om rekening te houden met de uitlegging van de nationale wettelijke regeling door de nationale rechterlijke instanties – Noodzaak om regels vast te stellen die de evenredigheid van het geheel van de opgelegde sancties waarborgen – Sancties van verschillende aard

Samenvatting: Het Hof werden de volgende prejudiciële vragen gesteld:

„1) Voldoet de hierboven beschreven nationale regeling aan het vereiste dat de omstandigheden waarin verzwijging bij aangiften op btw-gebied kan leiden tot een cumulatie van vervolgingsmaatregelen en sancties van strafrechtelijke aard, duidelijk en voorzienbaar zijn?

2) Voldoet de hierboven beschreven nationale regeling aan het vereiste dat een cumulatie van dergelijke sancties noodzakelijk en evenredig is?”

Het Hof (Eerste Kamer) verklaart voor recht:

Het door artikel 50 juncto artikel 52, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde grondrecht moet aldus worden uitgelegd dat het

- zich er niet tegen verzet dat de beperking van de cumulatie van vervolgingsmaatregelen en sancties van strafrechtelijke aard in geval van frauduleuze verzwijging of aangifteverzuim op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) waarin de nationale wettelijke regeling voor de ernstigste gevallen voorziet, enkel voortvloeit uit vaste rechtspraak waarin de voorwaarden voor toepassing van deze cumulatie restrictief worden uitgelegd, mits op het moment waarop het delict wordt gepleegd redelijkerwijs voorzienbaar is dat dit aanleiding kan geven tot cumulatie van vervolgingsmaatregelen en sancties van strafrechtelijke aard, maar
- zich verzet tegen een nationale regeling die in geval van cumulatie van een geldelijke sanctie en een vrijheidsstraf niet door middel van duidelijke en nauwkeurige regels, in voorkomend geval zoals uitgelegd door de nationale rechterlijke instanties, waarborgt dat het geheel van de opgelegde sancties de ernst van het geconstateerde strafbare feit niet te buiten gaat.

Hof van Justitie 19 mei 2022 (C-569/20), www.curia.europa.eu

Hyperlink:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=259606&pageIndex=0&doclang=nl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=8943043>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Richtlijn (EU) 2016/343 – Artikel 8 – Recht om bij de terechtzitting aanwezig te zijn – Kennisgeving van de terechtzitting – Onmogelijkheid om de beklaagde te lokaliseren ondanks de redelijke inspanningen van de bevoegde autoriteiten – Mogelijkheid van een verstekprocedure en van een veroordeling bij verstek – Artikel 9 – Recht op een nieuw proces, of op een andere voorziening in rechte, waarbij de zaak opnieuw ten gronde wordt behandeld

Samenvatting: Hof werden de volgende prejudiciële vragen gesteld:

„1) Moeten artikel 8, lid 2, onder b), van richtlijn [2016/343], gelezen in samenhang met de overwegingen 36 tot en met 39 ervan, en artikel 4 bis, lid 1, onder b), van kaderbesluit [2002/584], gelezen in samenhang met de overwegingen 7 tot en met 10 van [kaderbesluit 2009/299], aldus worden uitgelegd dat zij een geval omvatten waarin de beklaagde in kennis is gesteld van de tegen hem gerichte aanklacht in de oorspronkelijke versie ervan, en vervolgens objectief gezien niet van de terechtzitting in kennis kan worden gesteld omdat hij is gevlucht en wordt verdedigd door een toegevoegde advocaat waarmee hij op geen enkele wijze contact heeft?

2) Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord:

Is een nationale bepaling (artikel 423, leden 1 en 5, NPK) die niet voorziet in rechtsbescherming tegen bij verstek uitgevoerde onderzoeksmaatregelen en tegen een

veroordeling bij verstek wanneer de beklaagde, na in kennis te zijn gesteld van de oorspronkelijke aanklacht, is gevlucht en daarom noch van de datum noch van de plaats van de terechtzitting noch van de gevolgen van zijn niet-verschijnen in kennis kon worden gesteld, verenigbaar met artikel 9 [van richtlijn 2016/343], gelezen in samenhang met artikel 8, lid 4, tweede zin, ervan, en met artikel 4 bis, lid 3, [van kaderbesluit 2002/584,] gelezen in samenhang met artikel 4 bis, lid 1, onder d), ervan?

3) Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord:

Heeft artikel 9 van richtlijn [2016/343], gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest, rechtstreekse werking?"

Het Hof (Vierde kamer) verklaart voor recht:

De artikelen 8 en 9 van richtlijn (EU) 2016/343 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn, moeten aldus worden uitgelegd dat een beklaagde die de bevoegde nationale autoriteiten ondanks hun redelijke inspanningen niet hebben kunnen lokaliseren en aan wie die autoriteiten daardoor de informatie betreffende het tegen hem aangespannen proces niet hebben kunnen verstrekken, kan worden berecht en, in voorkomend geval, bij verstek kan worden veroordeeld, maar in dat geval na de kennisgeving van die veroordeling bij verstek in beginsel de mogelijkheid moet hebben om zich rechtstreeks te beroepen op het bij deze richtlijn toegekende recht om het proces te heropenen of toegang te krijgen tot een gelijkwaardige voorziening in rechte, zodat de zaak in zijn aanwezigheid opnieuw ten gronde kan worden behandeld. Dit recht kan aan de betrokkene echter worden ontzegd indien uit nauwkeurige en objectieve aanwijzingen blijkt dat hij voldoende informatie heeft ontvangen om te weten dat tegen hem een proces zou worden gevoerd en hij, door opzettelijke handelingen en met de bedoeling om zich aan de berechting te onttrekken, heeft verhinderd dat de autoriteiten hem tijdig officieel van de terechtzitting in kennis stelden.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 23 maart 2021 (P.20.1161.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210323.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Bewijs – Verzoek tot horen van een getuige – Verzoek tot confrontatie met een getuige

2. Valsheid in geschrifte – Gebruik – Beoordeling

3. Rechten van verdediging – Vraag om uitstel van behandeling van de zaak – Beoordeling redelijke termijn – Gevolg

Samenvatting: 1. Een beklaagde die wil dat een getuige wordt gehoord in het bijzijn van de rechter die over zijn zaak oordeelt, moet dat duidelijk, precies en ondubbelzinnig vragen (1); een onderzoeksdaad bestaande uit een confrontatie tussen een beklaagde en een getuige kan zowel worden uitgevoerd door de rechter ter rechtszitting als door een politiedienst na een verzoek daartoe van de rechter aan het openbaar ministerie; het enkele feit dat een beklaagde de rechter verzoekt om een dergelijke onderzoeksdaad, houdt dan ook niet in dat die rechter dat verzoek moet beoordelen aan de hand van de criteria voortvloeiend uit artikelen 6.1 en 6.3.d EVRM (2). (1) Cass. 9 maart 2021, AR P.20.1144.N, RO 20, AC 2021, nr. 167. (2) Over deze criteria Cass. 13 oktober 2020, AR P.20.0254.N, AC 2020, nr. 626, NC 2021, 49; Cass. 8 september 2020, AR P.20.0486.N, AC 2020, nr. 508, NC 2021, 46; Cass. 16 juni 2020, P.19.1263.N, AC 2020, nr. 399; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73, met concl van advocaat-generaal R. MORTIER, NC 2017, 173. Zie D. DE WOLF, "Het recht op horen van getuigen (à charge) na het arrest Al-Khawaja en Tahery van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens", in Strafrecht in breed spectrum, Brugge, Die Keure, 2014, 25-58; A. BLOCH, "Het horen van getuigen ter rechtszitting als voorwaarde voor een eerlijk proces", T. Strafr. 2017, 286-307; C. VAN DEN WYNGAERT, Ph. TRAEST en S. VANDROMME, Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen, Maklu, 2017, 766-768; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, 1398-1402.

2. Artikel 197 Strafwetboek bepaalt niet nader het gebruik van de valse akte of het valse stuk of de wijze van gebruik, het woord moet dus in zijn gewone betekenis worden verstaan, in die gewone betekenis is gebruik de materiële gedraging van het zich bedienen van de akte of het stuk om er een bepaald doel mee te bereiken; deze aanwending moet van die aard zijn dat ze een middel kan zijn om uitwerking te geven aan de valsheid (1). (1) Cass. 4 december 2019, AR P.19.0824.F, AC 2019, nr. 644; Cass. 13 januari 2009, AR P.08.0882.N, AC 2009, nr. 23. Zie alg. F. VAN VOLSEM, "Valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken: soms één misdrijf, soms twee", RABG 2006, 1492-1498; L. HUYBRECHTS, Fiscaal strafrecht, APR 2002, 144-145; L. DUPONT, "Valsheid in geschriften", in Strafrecht voor rechtspractici, Acco, 1990, p. 178.

3. Een beklaagde kan alle wettelijke middelen aanwenden die hij nodig acht voor de uitoefening van zijn recht van verdediging, zoals het vragen van uitstel van de behandeling van zijn zaak; de uitoefening van dat recht belet de rechter evenwel niet om de implicaties daarvan in aanmerking te nemen bij de beoordeling van de redelijke termijn van de rechtspleging in haar geheel; de rechter kan dan ook op grond van de concrete omstandigheden die hij vaststelt, oordelen dat die houding van de beklaagde een langere duur van het onderzoek en de procedure heeft veroorzaakt zonder dat de totale duur van de behandeling van zijn zaak daardoor onredelijk is (1); daarvoor is niet vereist dat de houding van de beklaagde niet medewerkend of obstructief was. (1) Cass. 25 maart 2014, AR P.12.1890.N, AC 2014, nr. 237; Cass. 18 oktober 2011, AR P.11.0442.N, AC 2011, nr. 552. Zie ook J. HUYSMANS, Legitieme verdediging, Intersentia, 2017, 57.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220329.2N.17/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Grievenformulier – Duidelijke eis, exceptie of verweer in grievenformulier – Gevolg

2. Wegverkeerswet – Bijzondere facultatieve verbeurdverklaring – Art. 52, §2 Wegverkeerswet – Verenigbaarheid met recht op ongestoord genot van eigendom

Samenvatting: 1. Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appellant in een grievenformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden; artikel 149 Grondwet houdt echter niet in dat de rechter moet antwoorden op een aanvoering waaruit de appellant geen rechtsgevolg voor de te nemen beslissing afleidt.

2. De bijzondere facultatieve verbeurdverklaring van artikel 52, § 2 Wegverkeerswet is op zich niet onbestaanbaar met het recht op het ongestoord genot van eigendom, dat is gewaarborgd bij artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM, voor zover ze geen onevenredige maatregel vormt ten aanzien van het ermee nagestreefde wettige doel en aldus een miskennis inhoudt van het eigendomsrecht; binnen de perken van de wet en deze verdragsbepaling die in België rechtstreekse werking heeft, bepaalt de rechter in feite en derhalve onaantastbaar de sanctie die hij in verhouding acht met de zwaarte van de bewezen verklaarde inbreuk en de persoonlijkheid van de dader.

Hof van Cassatie 6 april 2022 (P.21.0975.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220406.2F.2/FR?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Gerechtskosten – Algemeen

Samenvatting: Lorsqu'un prévenu est poursuivi du chef de plusieurs préventions, qu'il est acquitté pour certaines et reconnu coupable du chef des autres, le juge décide souverainement si, et dans quelle mesure, les frais de l'action publique ont été causés par les préventions tenues pour constantes; les articles 162 et 194 du Code d'instruction criminelle n'imposent pas la ventilation de ces frais (Cass. 4 janvier 2011, RG P.10.1198.N, Pas. 2011, n° 3).

La règle suivant laquelle le prévenu n'est pas condamné aux frais afférents à la prévention du chef de laquelle il a été acquitté n'exclut pas qu'il soit condamné à tous les frais à condition que le juge constate qu'ils ont tous été causés par l'infraction déclarée établie; en l'absence de conclusions sur ce point, le juge n'est pas tenu de motiver spécialement la condamnation aux frais (Cass. 17 janvier 2006, RG P.05.1118.N, Pas. 2006, n° 38).

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.21.1624.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Ex aequo et bono bepaald door de rechter

Samenvatting: Bij afwezigheid van gegevens die de rechter toelaten het bedrag aan vermogensvoordelen als bedoeld door artikel 42, 3°, Strafwetboek of de geldwaarde ervan als bedoeld door artikel 43bis, tweede lid, Strafwetboek exact vast te stellen, mag hij dit bedrag ex aequo et bono bepalen, mits daarvoor de gegevens van het strafdossier in aanmerking te nemen die een zo nauwkeurig mogelijke bepaling van de omvang van de vermogensvoordelen of raming van de geldwaarde ervan toelaten. Daarbij kan de rechter zich, voor het berekenen van het vermogensvoordeel verkregen uit de productie van verdovende middelen, baseren op de hoegrootheid van een lading onderschepte drugsprecursoren, ook al zou die onderschepping dateren van na die productie.

Een vermogensvoordeel is uit het misdrijf verkregen indien er een causaal verband bestaat tussen dat misdrijf en het vermogensvoordeel. Het is noodzakelijk maar voldoende dat wordt vastgesteld dat het in aanmerking genomen vermogensvoordeel voortkwam uit de wederrechtelijke activiteit.

De verbeurdverklaring van een vermogensvoordeel kan worden uitgesproken ongeacht het voordeel dat een beklaagde uit het misdrijf heeft gehaald en ongeacht de bestemming die hij later aan dat vermogensvoordeel heeft gegeven.

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0020.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Geneeskunde – Geneesmiddelen – Drugswet – “gemakkelijker maken” van het gebruik – Moreel bestanddeel

Samenvatting: Artikel 3, § 2, Drugwet stelt de personen strafbaar die, onder bezwarende titel of om niet, voor een ander het gebruik van de in artikel 2bis, § 1, genoemde verdovende middelen of psychotrope stoffen gemakkelijker maken door het verschaffen daartoe van een lokaal of door enig ander middel, of tot dit gebruik aanzetten. Wanneer het gebruik dat ingevolge dat misdrijf van die stoffen is gemaakt de dood heeft veroorzaakt, levert dat op grond van artikel 2bis, § 3, c), Drugwet een verzwarende omstandigheid op.

Het misdrijf van het “gemakkelijker maken” van het gebruik van de in artikel 2bis, § 1, Drugwet genoemde stoffen “door enig ander middel” dan het verschaffen van een lokaal, zoals omschreven in artikel 3, § 2, Drugwet, vereist enkel dat de dader op de hoogte is van het druggebruik en dat hij dit gebruik op eender welke wijze vergemakkelijkt door zijn niet-

gerechtvaardigde toedoen of gebrek aan optreden; aldus is voor het bewezen verklaren van dat misdrijf niet vereist dat de dader enig bijzonder opzet zou hebben en moet de dader niet hebben getracht de gebruiker te overhalen of hebben aangemoedigd om drugs te gebruiken (1). (1) Zie Cass. 21 mei 2002, AR P.01.0332.N, AC 2002, nr. 308, RW 2004-2005, nr. 16, p. 620.

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0022.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Beklaagde heeft recht om aanwezig te zijn – Geen absoluut recht

Samenvatting: Artikel 6.1 EVRM schrijft voor dat bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvordering eenieder recht heeft op een eerlijke behandeling van zijn zaak.

Artikel 6.3.c EVRM bepaalt dat eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd het recht heeft zichzelf te verdedigen of de bijstand te hebben van een raadsman naar zijn keuze.

Uit die bepalingen en uit het algemeen rechtsbeginsel van het recht op een eerlijk proces volgt dat een beklaagde het recht heeft om tegenwoordig te zijn bij het tegen hem gevoerde strafproces en te beslissen of hij zichzelf zal verdedigen, al dan niet met bijstand van een raadsman, dan wel zich te laten vertegenwoordigen door een raadsman. De beklaagde moet zijn strafproces daadwerkelijk kunnen volgen en eraan deelnemen, als hij dat wenst. Hij moet overleg kunnen plegen met zijn raadsman, hem instructies kunnen geven, verklaringen afleggen en tegenspraak kunnen voeren over het bewijsmateriaal.

Deze rechten, waarvan de naleving moet worden beoordeeld rekening houdend met de gehele rechtspleging, zijn evenwel niet absoluut. De enkele omstandigheid dat een beklaagde om medische redenen niet in staat zou zijn om de appelprocedure van een tegen hem regelmatig ingestelde strafvordering bij te wonen, heeft niet noodzakelijk tot gevolg dat het recht op een eerlijk proces zich ertegen verzet dat die rechtspleging toch doorgang vindt, voor zover het recht van verdediging afdoende is gewaarborgd.

Het staat aan de rechter onaantastbaar te oordelen of rekening houdend met alle concrete elementen van de gehele rechtspleging het recht op een eerlijk proces en recht van verdediging van een beklaagde voldoende zijn gewaarborgd, indien hij zijn strafproces niet geheel of gedeeltelijk persoonlijk heeft kunnen bijwonen. De rechter kan daarbij in aanmerking nemen dat de afwezigheid van die beklaagde op een bepaalde rechtszitting wordt geredigeerd door zijn aanwezigheid bij de verdere behandeling van de zaak.

Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0021.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Rechten van de Mens – Legaliteit van een strafbepaling – Voorwaarden – Voorzienbaarheid

2. Bosdecreet 13 juni 1990 – Bos – Criteria – Onaantastbare beoordeling rechter

3. Bosdecreet 13 juni 1990 – Bos – Milieurecht – Verschil in impact tussen voetgangers en gemotoriseerd verkeer – Categorieën zijn niet vergelijkbaar

Samenvatting: 1. De legaliteit van een strafbepaling vereist dat ze voldoende toegankelijk is en als dusdanig of in samenhang met andere bepalingen gelezen, op voldoende precieze wijze de als strafbaar gestelde gedraging omschrijft, zodat de draagwijdte ervan redelijk voorzienbaar is; aan het vereiste van de redelijke voorzienbaarheid is voldaan wanneer het voor de persoon op wie de strafbepaling van toepassing is, mogelijk is om op grond van de strafbepaling en zo nodig met behulp van de uitlegging ervan gegeven door de rechtspraak, de handelingen en verzuimen te kennen die zijn strafrechtelijke verantwoordelijkheid kunnen meebrengen; het staat aan de strafrechter om te oordelen over de schuld van een beklaagde aan een aan deze laatste ten laste gelegd misdrijf; binnen dat kader dient de strafrechter te onderzoeken of de eventueel door hem toe te passen strafbepaling ten tijde van het feit klaarblijkelijk voldeed aan de vereisten van precisie, duidelijkheid en voorspelbaarheid opdat die bepaling op de beklaagde kan worden toegepast; het feit dat die vereisten een algemene draagwijdte hebben die mee in de beoordeling moet worden betrokken, belet niet dat de strafrechter ze in de hem voorgelegde zaak concreet moet toepassen, rekening houdend met de persoon van de beklaagde en diens situatie ten tijde van het feit; dat de rechter over een zekere beoordelingsvrijheid beschikt, is als dusdanig niet strijdig met het vereiste van redelijke voorzienbaarheid; er moet immers rekening worden gehouden met het algemene karakter van wetten, de uiteenlopende situaties waarop zij van toepassing zijn en de evolutie van de gedragingen die zij bestraffen; het beginsel zelf van de algemeenheid van de wet brengt mee dat de bewoordingen ervan vaak geen absolute precisie kunnen hebben (1). (1) Zie gelijklopende concl. OM.

2. Of er sprake is van een bos in de zin van artikel 3 Bosdecreet hangt af van de feitelijke toestand op het terrein; daarover oordeelt de rechter onaantastbaar met inachtneming van de criteria vermeld in die bepaling; die criteria zijn niet vaag en zij verlenen aan de rechter geen al te grote beoordelingsbevoegdheid, maar zijn klaarblijkelijk voldoende duidelijk en nauwkeurig opdat eenieder zou weten wanneer hij zich in een bos bevindt; uit het enkele feit dat de rechter dat laatste slechts kan uitmaken op grond van de concrete situatie die hij beoordeelt na de feiten, volgt niet dat artikel 3, § 1, Bosdecreet het legaliteitsbeginsel miskent (1). (1) Zie gelijklopende concl. OM.

3. Uit de samenhang tussen artikel 3, §1 Bosdecreet en de artikelen 12bis tot en met 12novies Decreet Natuurbehoud alsook de wetsgeschiedenis van het decreet van 22 juni 2018 houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu volgt dat de

onderscheiden toegankelijkheid van bossen voor voetgangers en gemotoriseerd verkeer voortvloeit uit de beperkte impact die voetgangers hebben op de aard en de functies van bos- en natuurgebieden; daartegenover staat dat de impact van gemotoriseerd verkeer van een geheel andere orde is gelet op onder meer de snelheid, het gevaar en het geluid dat kan uitgaan van dergelijk verkeer; dit verschil is een feit van algemene bekendheid dat zodanig vanzelfsprekend is dat het geen verdere toelichting vereist; hieruit volgt dat, voor wat betreft de toegang tot een bos of tot bepaalde plaatsen in een bos, de rechtstoestand van voetgangers en deze van gemotoriseerde voertuigen zodanig verschillend is dat de beide categorieën onderling niet te vergelijken zijn (1). (1) Zie gelijkluidende concl. OM.

Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.21.1540.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Artikel 6.3 EVRM – Rechten van verdediging – Recht op inzage – Beklaagde kon zijn strafdossier inzien via zijn advocaat

2. Bescherming van de maatschappij – Internering – Deskundigenonderzoek – Advies van de deskundige is enkel een hulpmiddel voor de rechter – Beoordeling rechter

Samenvatting: 1. Een beklagde die het strafdossier heeft ingezien via zijn advocaat, met wie hij dat dossier heeft kunnen bespreken, kan niet gegriefd zijn door het enkele feit dat de hoven en de rechtbanken hem die inzage niet hebben verleend.

2. Het feit dat de rechter die moet oordelen over de internering zich door een psychiater-deskundige moet laten voorlichten over de geestestoestand van de beklagde ten tijde van de feiten en van het deskundigenonderzoek en over het mogelijke oorzakelijk verband tussen de geestesstoornis en de feiten, staat niet eraan in de weg dat het de rechter zelf is die onaantastbaar oordeelt over de geestestoestand van de beklagde op het moment van de beslissing en dat het advies van de deskundige enkel een hulpmiddel is bij de globale inschatting van die geestestoestand door de rechter; bijgevolg verplichten noch de artikelen 5, §1, en 9, §1, 2° Interneringswet noch artikel 5.4 EVRM de rechter, die overweegt de internering van de beklagde te bevelen voor samenhangende strafbare feiten, voor elk van die feiten een deskundigenonderzoek of de actualisatie van een reeds in de procedure uitgevoerd deskundigenonderzoek te bevelen; de rechter kan zich ook baseren op het verslag van een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek dat reeds vroeger in de procedure werd bevolen voor andere samenhangende feiten, wanneer hij van oordeel is dat dit verslag hem voor alle te beoordelen feiten een voldoende advies verschaft over de geestestoestand van de beklagde op het moment van zijn beslissing (1). (1) In dezelfde zin Cass. 23 november 2021, AR P.21.0888.N, AC 2021, nr. 738, T. Strafr. 2022, 57; Cass. 11 oktober 2017, AR P.17.0784.F, AC 2017, nr. 550; K. HANOULLE; "Potpourri III als sluitstuk van de nieuwe interneringswetgeving", NC 2016, 392.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220510.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Herhaling – Bewijs eerdere veroordeling – Bewijslast – Afwezigheid van betwisting door de beklagde in aanmerking nemen

Samenvatting: De rechter kan een toestand van herhaling maar aannemen als hij vaststelt dat de bestanddelen voor die herhaling en de daarvoor geldende voorwaarden verenigd zijn. Het bewijs daarvoor dient te blijken uit de aan de rechter overgelegde en voor de partijen beschikbare stukken.

Het openbaar ministerie draagt als vervolgende partij de bewijslast voor het voldaan zijn aan de voorwaarden voor de toestand van herhaling.

Het voor het vaststellen van de toestand van herhaling vereiste bewijs van een vroegere veroordeling die kracht van gewijsde heeft, wordt in de regel geleverd door een door de griffier uitgereikt afschrift van de veroordelende beslissing of uittreksel met de vermelding dat die beslissing kracht van gewijsde heeft.

Het bewijs van het bestaan van een vroegere veroordeling en van het kracht van gewijsde hebben van die beslissing kan door het openbaar ministerie evenwel ook met andere middelen worden geleverd. Daarbij kan de afwezigheid van betwisting door de beklagde op dit punt in aanmerking worden genomen.

Het staat aan de rechter te oordelen of het openbaar ministerie slaagt in zijn bewijslast.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Criminele organisatie – Leidend persoon

2. Straf – Samenloop – Gescheiden berechting – Rekening houden met een uitspraak in een andere EU-lidstaat – Beoordelingsvrijheid vonnisrechter

Samenvatting: 1. Om overeenkomstig artikel 324ter, § 4, Strafwetboek strafbaar te zijn als leidend persoon van de criminele organisatie volstaat het dat die persoon daarin een leidinggevende functie heeft en dus de werking van die criminele organisatie in zekere mate aanstuurt en controleert. Het is daarbij niet vereist dat hij de enige leidinggevende persoon is van de criminele organisatie noch dat hij in de hiërarchie van de criminele organisatie de hoogste functie heeft, waaraan andere leiders rekenschap verschuldigd zijn.

2. Artikel 3.1 Kaderbesluit 2008/675/JBZ bepaalt: “Elke lidstaat zorgt ervoor dat in een strafrechtelijke procedure tegen een persoon rekening wordt gehouden met in andere lidstaten tegen de betrokkene uitgesproken, eerdere veroordelingen wegens andere feiten,

waarover krachtens de geldende rechtsinstrumenten inzake wederzijdse rechtsbijstand of inzake de uitwisseling van gegevens uit het strafregister informatie is verkregen, zulks voor zover in de lidstaat zelf met eerdere veroordelingen rekening wordt gehouden, en dat aan die andere lidstaten uitgesproken eerdere veroordelingen rechtsgevolgen worden verbonden, gelijkwaardig aan die welke de nationale wetgeving verbindt aan eerdere veroordelingen in de lidstaat zelf.”

Artikel 3.5, eerste alinea, Kaderbesluit 2008/675/JBZ bevat een eventueel door het nationaal recht te regelen uitzondering op het in artikel 3.1 geformuleerde principe, namelijk: “Indien het strafbare feit waarover de nieuwe procedure wordt gevoerd, gepleegd is voordat de eerdere veroordeling is uitgesproken of volledig ten uitvoer is gelegd, hebben de leden 1 en 2 niet tot gevolg dat vereist wordt dat de lidstaten hun nationale voorschriften betreffende het opleggen van straffen toepassen, wanneer het toepassen van die voorschriften op in een andere lidstaat uitgesproken veroordeling voor de rechter een beperking zou inhouden bij het opleggen van een straf in de nieuwe procedure.”

De tweede alinea van artikel 3.5 Kaderbesluit 2008/675/JBZ bepaalt evenwel: “De lidstaten zien er evenwel op toe dat eerdere, in andere lidstaten uitgesproken veroordelingen door rechters in dergelijke gevallen anderszins in aanmerking kunnen worden genomen.”

De overweging 9 bij het Kaderbesluit 2008/675/JBZ licht de regeling van artikel 3.5 als volgt toe: “Artikel 3, lid 5, dient onder andere in het licht van overweging 8 zodanig te worden geïnterpreteerd dat indien de nationale rechter, op grond van een in een andere lidstaat uitgesproken eerdere veroordeling, oordeelt dat een bepaalde strafmaat gezien de omstandigheden van de dader binnen de grenzen van het nationale recht onevenredig hard voor de dader zou zijn en het doel van de sanctie met een lagere straf kan worden bereikt, hij de strafmaat kan verminderen, indien een dergelijke strafmaatvermindering in louter nationale zaken mogelijk zou zijn.”

Dit Kaderbesluit werd omgezet in het Belgische recht met de wet van 25 april 2014 ter omzetting van het Kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 24 juni 2008 betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie in het Belgische recht.

Als gevolg daarvan bepaalt artikel 99bis Strafwetboek:

“De veroordelingen uitgesproken door de strafgerechten van een andere Lid-Staat van de Europese Unie worden in aanmerking genomen onder dezelfde voorwaarden als de veroordelingen uitgesproken door de Belgische strafgerechten en hebben dezelfde rechtsgevolgen als deze veroordelingen.

De in het eerste lid vermelde regel is niet van toepassing op het geval bedoeld in artikel 65, tweede lid.”

Het tweede lid van artikel 99bis Strafwetboek heeft de in artikel 3.5 Kaderbesluit 2008/675/JBZ bepaalde uitzondering in het Belgische recht omgezet.

Uit de wetsgeschiedenis van de omzettingwet van 25 april 2014 blijkt dat de Belgische rechter voor wat betreft de toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek zijn beoordelingsvrijheid behoudt om de straf te bepalen die hij gepast en gerechtvaardigd acht in het licht van de desbetreffende omstandigheden. De wetgever wilde vermijden dat het systematisch in aanmerking nemen van eerdere buitenlandse veroordelingen tot absurde resultaten zou leiden.

Met de arresten nr. 6/2020 en nr. 8/2020 van 16 januari 2020 oordeelt het Grondwettelijk Hof met verwijzing naar artikel 3.5 Kaderbesluit 2008/675/JBZ dat het recht van de Europese

Unie niet vereist dat de in artikel 65, tweede lid, Strafwetboek bepaalde regels inzake straftoemeting onverkort van toepassing zijn op personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn veroordeeld, maar wel dat die veroordelingen op een andere wijze in aanmerking worden genomen.

Artikel 3.5 Kaderbesluit 2008/675/JBZ dat gewaagt van “een beperking (...) bij het opleggen van een straf in de nieuwe procedure”, beoogt niet enkel te vermijden dat de nationale rechter geen enkele straf meer kan opleggen in geval van een eerdere veroordeling uitgesproken door een strafgerecht van een andere EU-lidstaat, maar viseert ook nog andere situaties. Volgens die bepaling volstaat het dat de nationale rechter de buitenlandse veroordeling “anderszins” in aanmerking neemt.

Uit het voorgaande volgt dat artikel 3.5 Kaderbesluit 2008/675/JBZ zo moet worden uitgelegd dat de Belgische rechter wel degelijk rekening moet houden met een strafrechtelijke veroordeling uit een andere EU-lidstaat, maar niet onder dezelfde voorwaarden als een veroordeling uitgesproken door een Belgisch strafgerecht en dus zonder verplicht te zijn er dezelfde rechtsgevolgen aan te verbinden. Artikel 99bis, Strafwetboek is daarmee in overeenstemming.

Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0118.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Burgemeester – Bestuurlijke inbeslagname van een motorvoertuig – Teruggave afhankelijk van het volgen op eigen kosten van een cursus – Geen wettelijke grondslag voor dergelijke bestuurlijke beslissing – Gevolg – Geen ne bis in idem

Samenvatting: Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de burgemeester van de Stad Antwerpen de bestuurlijke inbeslagname van een motorvoertuig heeft bevolen naar aanleiding van agressief en gevaarlijk verkeersgedrag, hij vervolgens het bestuurlijk beslag heeft verlengd en de teruggave van dit voertuig slechts werd toegestaan nadat de betrokken bestuurder op eigen kosten een 20 uur durende cursus Driver Improvement bij VIAS heeft gevolgd (kostprijs 790 euro), alsook de forfaitair berekende takel- en opslagkosten heeft voldaan.

De burgemeester kan op grond van de artikelen 133 en 135, § 2, 1°, Nieuwe Gemeentewet een tijdelijk bestuurlijk beslag bevelen op kosten van de betrokken bestuurder van een motorvoertuig dat een veilig en vlot verkeer op openbare wegen heeft verstoord of de veiligheid van voorbijgangers in gevaar heeft gebracht. Deze wettelijke bepalingen laten evenwel niet toe dat de burgemeester bestraffend optreedt door de teruggave van het voertuig afhankelijk te maken van, eensdeels, het volgen op eigen kosten van een vorming, zelfs niet als die beoogt de betrokkene aan te zetten tot een verkeersveiliger gedrag, en, anderdeels, van de betaling van kosten voor takeling en opslag die de werkelijke kosten te buiten gaan. Een dergelijke bestuurlijke beslissing dient wegens het ontbreken van een afdoende wettelijke grondslag overeenkomstig artikel 159 Grondwet buiten toepassing te worden gelaten en zij kan dan ook geen grondslag bieden voor de toepassing van het non bis in idem-beginsel.

Het bestreden vonnis dat de door de eiser ingestelde strafvordering lastens de verweerder vervallen verklaart op grond van de voormelde bestuurlijke beslissing zonder de wettigheid ervan te toetsen en ze desgevallend overeenkomstig artikel 159 Grondwet buiten toepassing te verklaren, verantwoordt die beslissing niet naar recht.

Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0154.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220517.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Zwaarste straf

Samenvatting: Volgens artikel 211bis, tweede zin, Wetboek van Strafvordering is eenstemmigheid vereist voor het appelgerecht dat de tegen de beklaagde uitgesproken straffen verzwart.

Indien zowel in eerste aanleg als in hoger beroep naast afwijkende hoofdstraffen ook bijkomende straffen zijn uitgesproken, moet om na te gaan of er strafverzwaring is in de zin van de voormelde bepaling de hoofdstraffen worden vergeleken, zonder rekening te houden met de bijkomende straffen en dus ook niet met de bijkomende straf van de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank. De omstandigheid dat deze bijkomende straf tot een vrijheidsbeneming aanleiding kan geven, laat niet toe anders te oordelen.

Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0101.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220517.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Onderzoek in strafzaken - Onschendbaarheid van erven - Bedrijfsgebouwen en privéwoning op eenzelfde erf

2. Onderzoek in strafzaken – Politionele informatie

Samenvatting: 1. Het enkele feit dat op eenzelfde erf zowel bedrijfsgebouwen als een privéwoning zijn gelegen, impliceert niet dat gans dat erf en al die bedrijfsgebouwen zonder meer genieten van de onschendbaarheid van die privéwoning, zoals gewaarborgd in de als geschonden aangewezen bepalingen. Zo kan de rechter oordelen dat deze onschendbaarheid niet geldt voor de bedrijfsterreinen en de bedrijfsgebouwen die geen privékarakter hebben of waar geen vertrouwelijke briefwisseling wordt bewaard en die ruimtelijk te onderscheiden zijn van de privéwoning met haar aanhorigheden. De rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van alle dienstige gegevens, zoals de ruimtelijke inrichting van het erf, de erop geplaatste afsluitingen en omheiningen, de in de

bedrijfsgebouwen uitgeoefende bedrijvigheid en de publieke toegankelijkheid van die gebouwen, zoals deze laatste onder meer kan blijken uit de aard van die bedrijvigheid.

2. Politionele informatie die enkel in aanmerking wordt genomen als inlichting die toelaat het onderzoek in een bepaalde richting te oriënteren en vervolgens op autonome wijze bewijzen te verzamelen, vormt als dusdanig geen bewijs van een misdrijf en is dan ook niet onderworpen aan de vereisten waaraan dergelijk bewijs moet voldoen. Zodoende moet die informatie niet omstandig of gedetailleerd zijn, moet de herkomst van die informatie niet noodzakelijk worden verduidelijkt en kan de beklagde, om die informatie uit het debat te doen weren, niet volstaan met de aanvoering dat ze onregelmatig is, maar moet hij dat aannemelijk maken.

Het feit dat een vordering tot het opstarten van een gerechtelijk onderzoek onder meer steunt op politionele informatie, ontnemt die informatie niet het karakter van een inlichting. Dit is niet anders wanneer de onderzoeksrechter in die informatie, samen met de andere gegevens die uit de vermelde vordering blijken, voldoende ernstige aanwijzingen van het plegen van het onderzochte misdrijf ziet om enkel op grond daarvan een huiszoeking te bevelen.

Hof van Cassatie 24 mei 2022 (P.22.0174.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220524.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Samenhang - Toch afzonderlijke uitspraken - Onaantastbaar oordeel van de rechter

Samenvatting: Er is samenhang tussen twee of meerdere misdrijven als de rechter oordeelt dat zij in het belang van een goede rechtsbedeling samen moeten worden behandeld en gevonnist. De loutere omstandigheid dat nadat zaken samen werden behandeld, daarin afzonderlijke vonnissen of arresten worden gewezen, tast de wettigheid van die vonnissen of arresten niet aan.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

De rechter oordeelt onaantastbaar of de noodzaak van een goede rechtsbedeling de samenvoeging van meerdere zaken vereist.

Hof van Cassatie 24 mei 2022 (P.22.0050.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4>

Trefwoorden: Rechtspersonen - Strafrechtelijk moreel en materieel aspect - Strafrechtelijke verantwoordelijkheid: autonoom karakter Criminele organisatie - Betrokkenheid rechtspersoon

Samenvatting: Uit artikel 5 Strafwetboek volgt dat:

- een rechtspersoon in beginsel elk misdrijf kan plegen voor zover dit misdrijf hem materieel en moreel kan worden toegerekend;
- de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van een rechtspersoon de strafrechtelijke verantwoordelijkheid niet uitsluit van de natuurlijke personen, die daders zijn van dezelfde feiten of eraan hebben deelgenomen, onverminderd de toepassing van artikel 5, tweede lid (oud), Strafwetboek.

Een misdrijf kan materieel aan een rechtspersoon worden toegerekend indien de verwezenlijking van het misdrijf hetzij een intrinsiek verband heeft met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen of indien, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, het voor zijn rekening is gepleegd.

Een misdrijf kan moreel aan een rechtspersoon worden toegerekend indien blijkt dat het voor het misdrijf vereiste moreel bestanddeel aanwezig is bij de rechtspersoon.

De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van een rechtspersoon heeft een autonoom karakter in die zin dat die verantwoordelijkheid geen louter afgeleide is van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de natuurlijke personen die voor of namens de rechtspersonen handelen.

Dit autonoom karakter sluit echter niet uit dat bij de beoordeling van de materiële en morele toerekening van het misdrijf rekening wordt gehouden met de gedragingen van de natuurlijke personen die voor of namens de rechtspersoon handelen, zoals daar onder meer kunnen zijn de organen van de rechtspersoon, werknemers of zij die zonder een officiële functie te vervullen het gedrag van de rechtspersoon bepalen, en dit ongeacht of dit één of meerdere natuurlijke personen betreft. Een rechtspersoon als fictieve entiteit handelt immers noodzakelijk door middel van één of meer natuurlijke personen.

Het autonoom karakter van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van een rechtspersoon belet dan ook niet dat de rechter zijn oordeel over de materiële en morele toerekening van een misdrijf aan een rechtspersoon grondt op de gedragingen van één enkele natuurlijke persoon indien uit de concrete gegevens van de zaak blijkt dat die éne natuurlijke persoon het gedrag van de rechtspersoon volledig beheerst.

Deze principes gelden ook voor de in artikel 324ter Strafwetboek omschreven misdrijven van criminele organisatie.

Artikel 324bis, eerste lid, Strafwetboek bepaalt dat met een criminele organisatie wordt bedoeld iedere gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die duurt in de tijd, met als oogmerk het in onderling overleg plegen van misdaden en wanbedrijven die strafbaar zijn met gevangenisstraf van drie jaar of een zwaardere straf, om direct of indirect vermogensvoordelen te verkrijgen.

Artikel 324ter, § 2, Strafwetboek bestraft met gevangenisstraf van één jaar tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro of met een van die straffen alleen ieder persoon die deelneemt aan de voorbereiding of de uitvoering van enige geoorloofde activiteit van een criminele organisatie, terwijl hij weet dat zijn deelneming bijdraagt tot de oogmerken van deze criminele organisatie zoals bedoeld in artikel 324bis Strafwetboek.

Noch de tekst noch de wetgeschiedenis van deze bepalingen beletten het oordeel dat de begrippen “meer dan twee personen” in artikel 324bis, eerste lid, Strafwetboek en “ieder persoon” in artikel 324ter, § 2, Strafwetboek zowel natuurlijke als rechtspersonen beogen en dat het onderling overleg waarvan sprake in artikel 324bis, eerste lid, Strafwetboek kan geschieden tussen natuurlijke personen en rechtspersonen of zelfs tussen rechtspersonen

onderling. Noch het gegeven dat een rechtspersoon als fictieve entiteit handelt via natuurlijke personen noch het gegeven dat het gedrag van een rechtspersoon kan worden bepaald door het gedrag van één natuurlijke persoon, sluiten de mogelijkheid uit van een overleg in de zin van die bepaling met een of meerdere rechtspersonen.

Het gegeven dat de aanwending van commerciële of andere structuren om het plegen van misdrijven te verbergen of te vergemakkelijken een bestanddeel kan zijn van het door artikel 324ter, § 1, Strafwetboek bedoelde misdrijf belet niet dat indien de commerciële of andere structuur een rechtspersoon is, die rechtspersoon een persoon kan zijn als bedoeld met de begrippen “meer dan twee personen” in artikel 324bis, eerste lid, Strafwetboek en “ieder persoon” in artikel 324ter, § 2, Strafwetboek.

De rechtstoestand van een rechtspersoon die op enige wijze betrokken is bij het misdrijf van criminele organisatie valt niet te vergelijken met een feitelijke structuur zonder rechtspersoonlijkheid die strafrechtelijk niet kan worden aangesproken.

Hof van Cassatie 31 mei 2022 (P.22.0458.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220531.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Wegverkeerswet - Herhaling – Bewijslast – Openbaar ministerie – Beoordeling rechter

Samenvatting: De rechter kan een toestand van herhaling maar aannemen als hij vaststelt dat de bestanddelen voor de door artikel 38, § 6, Wegverkeerswet bedoelde toestand van verzwaring en de daarvoor geldende voorwaarden verenigd zijn. Het bewijs daarvoor dient te blijken uit de aan de rechter overgelegde en voor de partijen beschikbare stukken.

Het openbaar ministerie draagt als vervolgende partij de bewijslast voor het voldaan zijn aan de voorwaarden voor de vermelde toestand.

Het voor het vaststellen van deze toestand vereiste bewijs van een vroegere veroordeling die kracht van gewijsde heeft, wordt in de regel geleverd door een door de griffier uitgereikt afschrift van de veroordelende beslissing of uittreksel met de vermelding dat die beslissing kracht van gewijsde heeft.

Het bewijs van het bestaan van een vroegere veroordeling en van het kracht van gewijsde hebben van die beslissing kan door het openbaar ministerie evenwel ook met andere middelen worden geleverd. Daarbij kan de afwezigheid van een concrete betwisting door de beklaagde op dit punt in aanmerking worden genomen.

Het staat aan de rechter te oordelen of het openbaar ministerie slaagt in zijn bewijslast.

Het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

In zoverre het middel uitgaat van andere rechtsopvattingen, faalt het naar recht.

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt wat volgt:

- het dossier bevat een uittreksel uit het strafregister van 5 januari 2022 waarop het op tegenspraak gewezen vonnis van de politierechtbank Waals-Brabant, afdeling Nijvel, van 20 december 2018, dat de grondslag vormt voor de door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde toestand, is vermeld, alsook een gewone kopie van dit vonnis en

een schermafdruk uit het MACH-informaticasysteem betreffende dit vonnis waarin bij de rubrieken beroep en verzet niets is vermeld;

- de eiser heeft weliswaar in zijn appelconclusie de toepasselijkheid betwist van de door artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet bedoelde toestand omdat het openbaar ministerie niet het bewijs voorbrengt van het in kracht van gewijsde getreden zijn van het voormelde vonnis, maar hij heeft geen enkel concreet element aangevoerd om de bewering dat dit vonnis geen kracht van gewijsde had te staven.

Het bestreden vonnis verwijst voor het oordeel over de kracht van gewijsde naar het voormelde uittreksel uit het MACH-informaticasysteem dat geen melding maakt van een rechtsmiddel dat tegen dit vonnis is ingesteld. Het neemt ook in aanmerking dat de eiser zelf van een dergelijk rechtsmiddel geen melding maakt. Op grond van die redenen kan het bestreden vonnis wettig oordelen dat bewezen is dat het bedoelde vonnis kracht van gewijsde heeft.

Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0246.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220607.2N.11/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Strafzaken – Rechten van verdediging – Verdwijning van stukken

Samenvatting: Het recht van verdediging vereist dat de vervolgte persoon, in de regel, voor de rechter niet alleen alle regelmatig tegen hem aangevoerde gegevens vrij kan tegenspreken, maar ook dat hij elk voor hem gunstig verweer kan doen gelden.

Dit betekent evenwel niet dat de verdwijning van bepaalde bewijsgegevens steeds leidt tot een miskennis van het recht van verdediging van de beklaagde. Het staat immers aan de rechter om op grond van alle voorliggende gegevens onaantastbaar te oordelen of en in hoeverre het niet langer voorhanden zijn van die stukken een effectieve belemmering vormt voor de volwaardige uitoefening van het recht van verdediging van die beklaagde en of die eventuele miskennis niet is geredieerd.

Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0433.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220607.2N.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Werkstraf – Geen recht – Beoordeling rechter – Rekening houden met strafrechtelijk verleden van beklaagde

Samenvatting: Artikel 37quinquies, § 1, Strafwetboek bepaalt onder welke voorwaarden een werkstraf kan worden opgelegd. Zelfs als die voorwaarden zijn vervuld, heeft een beklaagde

evenwel geen recht op een werkstraf. Het staat aan de rechter om in het licht van de doelstellingen van de straftoemeting te oordelen of een werkstraf passend is. Bij die beoordeling kan de rechter wel degelijk rekening houden met elementen betreffende de aard en de ernst van de feiten en de persoonlijkheid van de beklaagde, met inbegrip van zijn strafrechtelijk verleden.

Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0230.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220607.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken – Opsporingsonderzoek – Opsporingshandelingen – Doorzoeken van een voertuig

Samenvatting: Artikel 29, eerste en tweede lid, Wet Politieambt bepaalt:

“De politieambtenaren kunnen overgaan tot het doorzoeken van een voertuig of enig ander vervoermiddel zowel in het verkeer als geparkeerd, op de openbare weg of op voor het publiek toegankelijke plaatsen indien zij, op grond van de gedragingen van de bestuurder of de passagiers, van materiële aanwijzingen of van omstandigheden van tijd of plaats redelijke gronden hebben om te denken dat het voertuig of vervoermiddel werd gebruikt, wordt gebruikt of zou kunnen worden gebruikt:

1° om een misdrijf te plegen;

2° om opgespoorde personen of personen die aan een identiteitscontrole willen ontsnappen een schuilplaats te geven of te vervoeren;

3° om een voor de openbare orde gevaarlijk voorwerp, overtuigingsstukken of bewijsmateriaal in verband met een misdrijf op te slaan of te vervoeren.

Zij kunnen dit eveneens wanneer de bestuurder weigert te laten controleren of zijn voertuig in overeenstemming is met de wet.”

Het staat aan de politieambtenaren om in hun processen-verbaal te vermelden op grond van welke gedragingen, aanwijzingen of gronden als bedoeld in artikel 29, eerste en tweede lid, Wet Politieambt zij overgaan tot het doorzoeken van een voertuig. Die vermeldingen moeten de rechter toelaten na te gaan of die doorzoeking is gebeurd overeenkomstig de vermelde bepalingen. Ter verantwoording van hun doorzoeking kunnen politieambtenaren verwijzen naar informatie over inzittenden van het doorzochte voertuig, die blijkt uit politionele gegevensbanken. Dergelijke informatie kan geheim zijn. Dat dwingt de rechter evenwel niet om de vermelding in een proces-verbaal dat uit een politionele gegevensbank blijkt dat een inzittende van een voertuig gekend is bij de politiediensten, te aanvaarden als materiële aanwijzing die de doorzoeking van het voertuig rechtvaardigt, wanneer die vermelding niet wordt toegelicht in het proces-verbaal of in andere, eventueel later bijgebrachte informatie. Te vage of te algemene informatie laat de rechter immers niet toe zijn regelmatigheidscontrole over de doorzoeking uit te oefenen.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

De rechter oordeelt onaantastbaar of de gegevens zoals ze hem ter kennis worden gebracht, een voldoende materiële aanwijzing opleveren om de doorzoeking van een voertuig te rechtvaardigen. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen

afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Het arrest oordeelt onder meer:

- de verweerder werd voorwerp van onderzoek en van de strafvordering in deze zaak naar aanleiding van een interceptie door de politiediensten, die van oordeel waren dat hij een onregelmatige rijwijze erop na hield. Hij werd om die reden aan een controle onderworpen. De politieagenten gingen daarbij over tot het doorzoeken van verweerders voertuig en bezittingen. Zij vonden onder meer 66.975,00 euro in twee opbergvakken in de wagen en 1.145,00 euro in verweerders portefeuille;
- het fouilleren van personen en het doorzoeken van plaatsen of voertuigen wordt wettelijk beperkt ter bescherming van ieders recht op een ongestoord privéleven en om willekeurig overheidsoptreden tegen te gaan. Het gaat bijgevolg om wettelijke voorschriften die zowel fundamentele individuele rechten als principes van de maatschappelijke ordening beschermen;
- in het aanvankelijk proces-verbaal wordt aangegeven dat het voertuig waarmee de verweerder reed, werd geïntercepteerd omdat het op de A12 te Meise voortdurend op de middenrijstrook reed terwijl er geen reden was om niet te rijden op de normaal voorgeschreven plaats, de rechterrijstrook;
- de verbalisanten stellen verweerders identiteit vast en noteren vervolgens: “Na controle van betrokkene via ons Transmissiecentrum blijkt dat betrokkene gekend is bij onze diensten. Wij gaan over tot controle van betrokkene en zijn voertuig”;
- die korte omschrijving van de reden die tot de doorzoeking van het voertuig aanleiding gaf, laat niet toe deze te toetsen aan de door artikel 29 Wet Politieambt gestelde vereisten, noch vast te stellen dat één van de door de wet omschreven redenen om tot dergelijke doorzoeking over te gaan aanwezig was;
- het loutere gegeven dat een persoon “gekend is bij de diensten”, laat onbekend wat de reden is waarom die persoon gekend is bij de politie en wat de concrete inhoud en draagwijdte is van die kennis (verdachte, veroordeelde, getuige, houder van een strafregister, geseinde, slachtoffer ...);
- dat enkele gegeven laat dan ook niet toe om een redelijk vermoeden te voeden dat de verweerder op het moment van de interceptie wegens een verkeersinbreuk met het voertuig reed om een misdrijf te plegen, bewijselementen inzake een misdrijf of personen te verbergen of te vervoeren of een gevaarlijk voorwerp te vervoeren;
- er zijn geen verdere elementen bekend waarop de beslissing tot doorzoeking van de wagen zou zijn gesteund;
- de vermeende aanwezigheid van de verweerder in een (niet nader te identificeren) politionele databank kan dan ook niet worden aanvaard als materiële aanwijzing die de doorzoeking van het voertuig rechtvaardigde. Evenmin blijkt de verweerder een gedraging te hebben vertoond die wettelijk aanleiding kon geven tot een doorzoeking. De enige gedraging van hem die gekend is, is het feit dat hij zonder reden op de middenrijstrook reed. Dat gegeven verantwoordt uiteraard geen van de door artikel 29 Wet Politieambt vereiste vermoedens. Ten slotte waren er evenmin “omstandigheden van tijd of plaats” die dergelijke vermoedens konden meebrengen;

- er kan bijgevolg niet worden vastgesteld dat de doorzoeking van het voertuig waarmee de verweerder reed, gebeurde in één van de wettelijk toegelaten omstandigheden. Die doorzoeking was bijgevolg onwettig. Op grond van die redenen kan het arrest wettig oordelen dat de voorgelegde gegevens geen voldoende materiële aanwijzing opleveren om de doorzoeking van het voertuig van de verweerder te rechtvaardigen.

Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0276.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Deelneming - Motiveringsplicht - Constitutieve bestanddelen

Samenvatting: Uit de beslissing van de rechter die een beklagde veroordeelt als deelnemer aan een misdrijf, moet blijken dat die beklagde voldoet aan de voor die deelneming vereiste constitutieve bestanddelen. Daarvoor is echter niet vereist dat de rechter het voldaan zijn aan elk van die constitutieve bestanddelen uitdrukkelijk motiveert. Enkel wanneer de beklagde een welbepaald verweer voert over een of meerdere constitutieve bestanddelen van het hem ten laste gelegde misdrijf moet de rechter daarop specifiek antwoorden. Een in louter algemene bewoordingen geformuleerd verzoek van de beklagde om de constitutieve bestanddelen van dat misdrijf te preciseren of te motiveren volstaat daartoe niet.

Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0053.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Terrorisme - Begrippen - Definities

Samenvatting: Artikel 141bis Strafwetboek, dat is opgenomen in “Titel I ter Terroristische misdrijven” van boek II van dit wetboek, bepaalt: “Deze titel is niet van toepassing op handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict als gedefinieerd in en onderworpen aan het internationaal humanitair recht, noch op de handelingen van de strijdkrachten van een Staat in het kader van de uitoefening van hun officiële taken, voor zover die handelingen onderworpen zijn aan andere bepalingen van internationaal recht”. Bij de uitlegging van die bepaling moet rekening worden gehouden met de beginselen en begrippen uit het oorlogsrecht en het internationaal humanitair recht, zoals die zijn bepaald in internationale rechtsinstrumenten en zijn uitgelegd door ter zake bevoegde internationale rechtbanken.

Er is een gewapend conflict in de zin van het internationaal humanitair recht wanneer er sprake is van gewapend geweld tussen staten of aanhoudend gewapend geweld tussen

overheidsinstanties en georganiseerde gewapende groepen of tussen dergelijke groepen onderling binnen een staat.

Of er sprake is van aanhoudend gewapend geweld waarbij georganiseerde gewapende groepen zijn betrokken, wordt in hoofdzaak beoordeeld aan de hand van de intensiteit van het conflict en de mate van organisatie van de betrokken partijen. Andere door de internationale rechtspraak aangehaalde criteria zijn slechts indicatieve criteria die kunnen worden gebruikt voor de invulling van de vereisten van de intensiteit van het conflict en de organisatie van de betrokken partijen.

Een georganiseerde gewapende groep zoals hier bedoeld valt niet strikt te definiëren, gelet op de verschillende verschijningsvormen waaronder zij op het terrein kan voorkomen. Het enkele feit dat de organisatie van een groep verder reikt dan loutere betrokkenheid bij situaties van binnenlandse onlusten en spanningen, zoals rellen, geïsoleerde en sporadische gewelddaden of daden van soortgelijke aard, volstaat evenwel niet om te spreken van een dergelijke groep, evenmin als het feit dat een groep voldoet aan de vereisten van een terroristische groep, dit is op grond van artikel 139 Strafwetboek een gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die sinds enige tijd bestaat en die in onderling overleg optreedt om terroristische misdrijven te plegen.

Om te bepalen of er sprake is van een georganiseerde gewapende groep, kan de rechter wel rekening houden met een of meerdere van de volgende richtinggevende criteria: het bestaan van een commandostructuur en van disciplinaire regels en disciplinaire organen binnen de groep; het bestaan van een hoofdkwartier; het feit dat de groep een afgebakend grondgebied controleert; het vermogen van de groep om wapens en andere militaire uitrusting aan te schaffen, te rekruteren en militaire opleidingen te geven; het vermogen om militaire operaties te plannen, te coördineren en uit te voeren, met inbegrip van troepenbewegingen en logistieke ondersteuning; het vermogen om één militaire strategie uit te stippelen en militaire tactieken toe te passen en het vermogen om met één stem te spreken en overeenkomsten te sluiten, zoals een staakt-het-vuren of vredesakkoorden.

Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0350.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.12/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Art. 6.3 EVRM – Voegen van stukken bij strafdossier – Documenten die verband houden met een minnelijke schikking van mede-inverdenkinggestelde – Onaantastbare beoordeling rechter

Samenvatting: In strafzaken oordeelt de rechter onaantastbaar over de noodzaak, het nut en de raadzaamheid van het verzoek van een partij tot het laten voegen van stukken bij het strafdossier. De rechter neemt hierbij in aanmerking of die partij aannemelijk maakt dat die voeging noodzakelijk is voor het recht van verdediging.

Een beklagde kan op grond van zijn recht van verdediging niet zonder meer aanspraak maken op de voeging bij het strafdossier van documenten die verband houden met een minnelijke schikking die is overeengekomen tussen het openbaar ministerie en een aanvankelijke mede-inverdenkinggestelde of met een overeenkomst tot schadevergoeding

die is overeengekomen tussen deze inverdenkinggestelde en een slachtoffer. De beklaagde moet daarentegen aan de hand van concrete gegevens aannemelijk maken dat de inzage van die documenten hem tot nut strekt doordat zij voor hem gegevens à décharge bevatten of van aard zijn de door hem te betalen schadevergoeding te verminderen.

De rechter oordeelt onaantastbaar of het recht van verdediging van de beklaagde het voegen van de bijkomende stukken, met inbegrip van de vermelde documenten, vereist. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het eveneens naar recht.

Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0343.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Art. 6.3 EVRM – Verzoek tot horen getuige à charge – Beoordeling rechter – Motivering

Samenvatting: - artikel 6.1 en 6.3.d EVRM

Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen. Wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf.

Uit de vermelde verdragsbepalingen volgt in de regel dat het tegen een beklaagde aangevoerde bewijs hem wordt voorgelegd tijdens een openbare rechtszitting, hij dit bewijs moet kunnen tegenspreken en hem in beginsel de gelegenheid moet worden gegeven een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon die een belastende verklaring heeft afgelegd, als getuige ter rechtszitting te ondervragen.

Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vereist dat om een belastende verklaring van een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon als bewijs in aanmerking te nemen, zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de rechtszitting te ondervragen, de rechter nagaat of:

- (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige, dit wil zeggen feitelijke of juridische gronden die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden;
- (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, waarbij onder doorslaggevend wordt verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat dit het resultaat van de zaak heeft bepaald;

(iii) er voor het niet kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen. Dergelijke compenserende factoren kunnen onder meer bestaan in het voorliggen van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaringen ondersteunt of bevestigt, de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek of ter rechtszitting de getuige te ondervragen of te doen ondervragen en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken over de geloofwaardigheid en de betrouwbaarheid van de getuige of over interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen.

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van de drie voormelde criteria en in de vermelde volgorde. Wel kan de beoordeling van het ene criterium de beoordeling van de andere criteria versterken, vervolledigen of verduidelijken, zodat de redenen voor een afwijzing van het verzoek om een getuige à charge te horen in hun onderling verband moeten worden gelezen.

Het staat aan de rechter om rekening houdende met de voormelde criteria te oordelen of door het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een voor de beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, diens recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd, met inbegrip van zijn recht van verdediging, wordt miskend. De rechter moet zijn beslissing steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst.

Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

De redenen die het arrest aanneemt ter afwijzing van eisers verzoek tot het horen op de rechtszitting onder eed van A.B. als getuige à charge (p. 7-9, randnummer 4.3.2.2) kunnen noch afzonderlijk noch samen genomen die beslissing naar recht verantwoorden. Immers:

- het gegeven dat de getuige geen rechtstreekse getuige was van de feiten die de eiser worden ten laste gelegd maar dat zij de eiser die vroeger bij haar in de buurt woonde heeft herkend op de beelden die werden uitgezonden door het opsporingsprogramma Farouk, is als dusdanig niet relevant. Wel relevant is of de verklaring van deze getuige de schuldbeslissing van de appelrechters heeft beïnvloed, waarbij moet worden vastgesteld dat het arrest bij de schuldbeoordeling uitdrukkelijk verwijst naar de herkenning van de eiser door de getuige als dader van de hem verweten feiten na de uitzending van het opsporingsprogramma Farouk (p. 10-11, randnummer 4.3.2.6);

- evenmin is relevant het gegeven dat nadat de eiser aan de onderzoeksrechter een Oslo-confrontatie heeft gevraagd met de getuige en de onderzoeksrechter dat verzoek heeft afgewezen, de eiser dit verzoek niet heeft herhaald in eerste aanleg en voor de eerste rechter evenmin heeft gevraagd om deze getuige te horen onder eed op de rechtszitting, maar dit verzoek slechts voor het eerst in hoger beroep heeft geformuleerd. De omstandigheid dat een beklaagde in eerste aanleg niet het verhoor vraagt van een getuige à charge op de rechtszitting heeft niet tot gevolg dat hij dat recht verbeurt in hoger beroep, tenzij door het tijdsverloop dit verhoor niet langer mogelijk is, wat het arrest evenwel niet vaststelt;

- de vaststelling dat er een risico is op beïnvloeding, intimidatie en bedreiging, gelet op het crimineel milieu waarin de aan de orde zijnde feiten zich situeren, zonder dat

die op algemene wijze geformuleerde vaststelling wordt geconcretiseerd, volstaat niet. Daarmee wordt niet voldaan aan de vereiste dat de vrees voor beïnvloeding, intimidatie en bedreiging wordt gerechtvaardigd door objectieve en dus door bewijselementen ondersteunde gegevens;

- of een getuigenverklaring doorslaggevend is bij de schuldbeoordeling wordt bepaald door het antwoord op de vraag of de getuigenverklaring dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat zij het resultaat van de zaak heeft bepaald. Er moet in dat verband worden vastgesteld dat, ook al oordeelt het arrest dat de verklaring van de getuige tijdens het vooronderzoek niet het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring van de eiser is gesteund, bij de schuldbeoordeling het arrest uitdrukkelijk verwijst naar de herkenning van de eiser door de getuige als dader van de hem verweten feiten na de uitzending van het opsporingsprogramma Farouk (p. 10-11, randnummer 4.3.2.6). Er moet dan ook worden aangenomen dat de verklaring van de getuige de beslissing over eisers schuld mede heeft bepaald;

- het gegeven dat de eiser kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de getuige en er vrij tegenspraak over heeft kunnen voeren, net als over de overige aan de rechter overgelegde gegevens, vormt als dusdanig geen afdoende compenserende factor.

Hof van Cassatie 21 juni 2022 (P.22.0250.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220621.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Bewijs – Getuige – Politieambtenaar als getuige

Samenvatting: Het begrip getuige is onder de gelding van het EVRM een autonoom begrip, ongeacht de draagwijdte die aan dat begrip wordt gegeven in het nationale recht. Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, is zodoende van toepassing op elke getuigenverklaring die op doorslaggevende wijze kan dienen als grondslag voor een veroordeling. Er bestaat daarbij geen wezenlijk verschil tussen, bijvoorbeeld, een mondelinge verklaring van een getuige die een politieambtenaar in een proces-verbaal noteert en een eigen vaststelling van deze politieambtenaar, die hij noteert in een proces-verbaal bestemd voor de instantie die de opsporing of het onderzoek leidt waaraan die politieambtenaar meewerkt.

Vereist is wel dat het gaat om een vaststelling die de uitkomst van de zaak op een doorslaggevende wijze kan bepalen en dat de beklaagde het bestaan van een ernstige grond tot betwisting van die vaststelling enigszins aannemelijk maakt.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 28 juli 2020 (P.20.0766.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200728.VAC.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden - Termijn van drie maanden - Verlenging van de voorwaarden - Berekening van de termijn

Samenvatting: De termijn van drie maanden waarin de op de invrijheidstelling van de beklaagde gestelde voorwaarden van toepassing zijn, wordt berekend vanaf de dag na die van de akte die hem doet ingaan en wordt berekend van de zoveelste tot de dag vóór de zoveelste; de vervalddag is in die termijn begrepen (1). (1) Zie gelijklopende concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 471.

Hof van Cassatie 8 september 2020 (P.20.0630.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200908.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer – Voorwaarden

2. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer - Hoger beroep ingesteld in de gevangenis - Grievenschrift - Draagwijdte – Gevolg

3. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Hoger beroep - Kennisgeving door de overheid van de vormvereisten van het hoger beroep - Draagwijdte - Gevolg

4. Nalatigheid van de lasthebber - Advocaat - Hoger beroep in strafzaken - Internering - Hoger beroep tegen de beslissing van de raadkamer - Hoger beroep ingesteld in de gevangenis - Grievenschrift - Overmacht - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Volgens artikel 14, § 1, Interneringswet kunnen de partijen of hun advocaat voor de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep instellen tegen de beslissingen van de raadkamer; dit beroep wordt ingesteld in de vorm en binnen de termijnen die worden bepaald bij de artikelen 203, 203bis en 204 Wetboek van Strafvordering en behalve in het geval bedoeld in artikel 205 Wetboek van Strafvordering en in artikel 1 van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van beroep of van voorziening in cassatie van de gedetineerde of geïnterneerde personen, wordt het beroep ingesteld door middel van een verklaring ter griffie van de correctionele rechtbank.

2. Uit de bepalingen van de artikelen 203, § 1, eerste lid en 204, Wetboek van Strafvordering en van artikel 1, eerste lid, van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van beroep of van voorziening in cassatie van de gedetineerde of geïnterneerde personen, volgt dat de appelrechter behoudens overmacht verplicht is het hoger beroep van een in verdenking gestelde ingesteld ter griffie van de gevangenis tegen de beslissing van de

raadkamer die hem interneert, maar die heeft nagelaten tijdig een grievenschrift in te dienen en voor wie door zijn raadsman evenmin een dergelijk geschrift is ingediend, vervallen te verklaren (1); met de verplichting voor de appellant op straffe van verval van het hoger beroep de grieven tegen de beroepen beslissing kenbaar te maken, beoogt de wetgever een doelmatiger behandeling van de strafzaken in hoger beroep, het vermijden van nutteloze werklast en kosten door het niet langer voorleggen van niet-betwiste beslissingen aan de appelrechter en ten slotte de tegenpartijen en de appelrechter in de gelegenheid te stellen te bepalen van welke beslissingen de appellant de hervorming wenst en die verplichting, alsook de duidelijk in artikel 204 Wetboek van Strafvordering bepaalde verplichting om binnen de appeltermijn de grieven schriftelijk in te dienen zodat snel zekerheid bestaat over de draagwijdte van het hoger beroep, dienen een wettig doel, respecteren een redelijke verhouding tussen de opgelegde beperkingen en het nagestreefde doel en tasten het recht op hoger beroep in de kern niet aan (2); die verantwoording geldt evenzeer indien de beroepen beslissing een interneringsbeslissing is aangezien de appelrechter bij afwezigheid van nauwkeurig bepaalde grieven zijn saisine niet kan bepalen en aannemen dat bij afwezigheid van een tijdig ingediend grievenschrift het hoger beroep is gericht tegen alle beslissingen van de beroepen beslissing zou de wettelijk bepaalde verplichting nauwkeurig de grieven op te geven zinledig maken. (1) Cass. 3 maart 2020, AR P.19.1171.N, AC 2020, nr. 159; Cass. 8 oktober 2019, AR P.19.0611.N, AC 2019, nr. 507. (2) Cass. 4 juni 2019, AR P.19.0237.N, AC 2019, nr. 347.

3. Uit artikel 6.1 EVRM en artikel 14.1 IVBPR en het door die bepalingen gewaarborgde recht van toegang tot de rechter volgt voor de overheid in de regel niet de verplichting om een inverdenkinggestelde die tijdens de procedure in eerste aanleg werd bijgestaan door een raadsman en die kennis heeft gekregen van de beroepen beslissing, alle vormvereisten voor het hoger beroep tegen die beslissing ter kennis te brengen; dat geldt ook voor de op straffe van verval van het hoger beroep voorgeschreven verplichting om tijdig nauwkeurig bepaalde grieven in te dienen (1). (1) Cass. 4 juni 2019, AR P.19.0237.N, AC 2019, nr. 347.

4. De fouten of nalatigheden van de lasthebber binden de lastgever wanneer zij worden begaan binnen de perken van de lastgeving en leveren als dusdanig voor de lastgever geen vreemde oorzaak, toeval of overmacht op; het nalaten door een advocaat die instaat voor de verdediging van een inverdenkinggestelde die werd geïnterneerd door de raadkamer om tijdig een grievenschrift in hoger beroep in te dienen of erop toe te zien dat de cliënt dit doet, levert geen overmacht op die toelaat de in artikel 204 Wetboek van Strafvordering bepaalde sanctie van het verval van het hoger beroep niet toe te passen (1). (1) Cass. 12 mei 2020, AR P.20.0104.N, AC 2020, nr. 287.

Hof van Cassatie 22 september 2021 (P.21.0681.F), RABG 2022, afl. 6, 444-446.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:CONC.20210922.2F.8/FR?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek – Onderzoeksgerechten – Regeling van de rechtspleging – Inwerkingstelling strafvordering – Burgerlijkepartijstelling tegen een parlementslid – Onontvankelijkheid – Rechtsplegingsvergoeding

Samenvatting: Een klacht met burgerlijkepartijstelling tegen een parlementslid kan de strafvordering niet in werking stellen. Dit belet niet dat een dergelijke burgerlijkepartijstelling moet worden beschouwd als het inleiden van het onderzoek door de burgerlijkepartijstelling in de zin van artikel 128, tweede lid Wetboek van Strafvordering en grond kan zijn voor de veroordeling van de burgerlijke partij tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding aan de in verdenking gestelde. De omstandigheid dat de strafvordering door een navolgende vordering van het Openbaar Ministerie op ontvankelijke wijze werd ingesteld, doet daaraan geen afbreuk.

Artikel 128 Wetboek van Strafvordering voorziet niet erin dat een in verdenking gestelde tegen wie een buitenvervolginstelling is uitgesproken, kan worden veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingvergoeding aan de burgerlijke partij, ook niet in geval van een ongegrond hoger beroep van de in verdenking gestelde.

Hof van Cassatie 5 april 2022 (P.22.0437.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220405.2N.17/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Inzage in het dossier – Gebrek – Remediëring

2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onregelmatigheid bij de rechtspleging – Raadsman kon geen inzage nemen van het dossier – Herstel

Samenvatting: 1. Artikel 5.4 EVRM verzet zich niet ertegen dat de kamer van inbeschuldigingstelling die moet oordelen over de handhaving van de voorlopige hechtenis van een in verdenking gestelde naar aanleiding van het hoger beroep van het openbaar ministerie tegen een beschikking van de raadkamer die deze handhaving heeft geweigerd omdat wegens de niet-naleving van het recht op inzage van het dossier het recht van verdediging van de in verdenking gestelde werd miskend, ervoor zorgt dat de in verdenking gestelde in hoger beroep inzage heeft in het volledige strafdossier en vervolgens oordeelt over de handhaving van de voorlopige hechtenis; de remediëring van het gebrek aan inzage in het volledige strafdossier door het appelgerecht, dat bij toepassing van artikel 30, § 3, Voorlopige Hechteniswet uitspraak moet doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het hoger beroep, belet niet dat de in verdenking gestelde recht heeft op een voorziening bij de rechter die op korte termijn oordeelt over de wettigheid van de gevangenhouding (1). (1) Cass. 16 december 2021, AR P.21.1578.N, AC 2021, nr. 808; Cass. 5 april 2006, AR P.06.0466.F, AC 2006, nr. 206; Cass. 20 april 1993, AR P.93.0543.N, AC 1993, nr. 182. Zie ook B. DEJEMEPPE en D. MERCKX, “De voorlopige hechtenis tussen veiligheid en rechten van de mens”, in De voorlopige hechtenis, Kluwer, 2000, 45-47; R. VERSTRAETEN, Handboek strafvordering, Maklu, 2012, 627; R. DECLERCQ, Beginselen van

strafrechtspleging, Kluwer, 2014, 512; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, 1147.

2. Bij de handhaving van de voorlopige hechtenis kan een onregelmatigheid die zich heeft voorgedaan bij de rechtspleging doordat de raadsman van de inverdenkinggestelde niet in de mogelijkheid werd gesteld inzage te nemen van het dossier, waardoor zijn recht van verdediging werd miskend, worden hersteld; de onregelmatigheid van de rechtspleging voor de raadkamer leidt dan ook niet tot de onwettigheid van de handhaving van de voorlopige hechtenis wanneer het volledige dossier ter beschikking werd gehouden van de inverdenkinggestelde en van zijn raadsman vóór diens verschijning voor de kamer van inbeschuldigingstelling waarbij het hoger beroep tegen de beschikking van de raadkamer aanhangig is gemaakt; de inverdenkinggestelde is aldus in de mogelijkheid om na te gaan of het dossier geen elementen à décharge bevat en er geen onregelmatigheden of nietigheden werden begaan; de omstandigheid dat de kamer van inbeschuldigingstelling zelf ook de zaak heeft uitgesteld teneinde aan de inverdenkinggestelde de inzage in het volledige strafdossier te garanderen, doet hieraan geen afbreuk (1). (1) Cass. 25 februari 2020, AR P.20.0195.N, AC 2020, nr. 153; Cass. 28 mei 2008, AR P.08.0751.F, AC 2008, nr. 328; Cass. 3 januari 2006, AR P.05.1662.N, AC 2006, nr. 5; Cass. 10 november 1999, AR P.99.1514.F, AC 1999, nr. 601; Cass. 27 juli 1999, AR P.99.1084.F, AC 1999, nr. 423; Cass. 5 april 2006, AR P.06.0466.F, AC 2006, nr. 206; Cass. 21 november 1995, AR P.95.1247.N, AC 1995, nr. 503; Cass. 20 april 1993, AR P.93.0543.N, AC 1993, nr. 182; Cass. 17 april 1991, AC 1990-91, 838. Zie E. DE FORMANOIR, "Controle en handhaving van de voorlopige hechtenis", in De voorlopige hechtenis, Kluwer, 2000, 296-297; R. VERSTRAETEN, Handboek strafvordering, Maklu, 2012, 627; R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer, 2014, 512; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, 1147.

Hof van Cassatie 6 april 2022 (P.21.1594.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220406.2F.4/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Bewijs - Bewijslast - Vermoedens - Soevereine beoordeling door de rechter - Art. 3 EVRM

Samenvatting: La Cour européenne des droits de l'homme considère que lorsque les événements en cause sont connus exclusivement des autorités, comme dans le cas des personnes soumises à leur contrôle en garde à vue, toute blessure survenue pendant cette période donne lieu à de fortes présomptions de fait; la juridiction européenne précise que, dans ce cas, la charge de la preuve pèse sur le gouvernement de l'Etat concerné et qu'il lui incombe de fournir une explication satisfaisante et convaincante, en produisant des preuves établissant des faits qui font peser un doute sur le récit de la victime; en l'absence d'une telle explication, la Cour européenne des droits de l'homme juge qu'elle est en droit de tirer des conclusions pouvant être défavorables au gouvernement.

La jurisprudence européenne relative à la responsabilité de l'Etat mise en cause, dans le cas de violences policières alléguées, pour avoir manqué à ses obligations découlant de l'article

3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales s'applique au gouvernement d'un Etat partie; elle ne remet pas en question les règles relatives à la charge de la preuve applicables devant les juridictions d'instruction ou de jugement, lorsqu'elles sont appelées à statuer sur l'existence de charges à l'égard d'une personne suspectée d'avoir commis une infraction, ou sur la culpabilité de cette personne, même si l'accusation se rapporte à des violences policières.

Aucune disposition conventionnelle ou légale n'oblige le juge national, appelé à statuer sur les poursuites mues à charge d'un fonctionnaire de police du chef de violences illégitimes, à accorder aux dires de la personne qui l'en accuse, un crédit différent de celui donné aux explications du prévenu qui s'en défend; un tel renversement de la charge de la preuve emporterait une méconnaissance de la présomption d'innocence garantie par l'article 6.2 de la Convention, laquelle est d'application générale et bénéficie dès lors également à un fonctionnaire de police poursuivi du chef de violence illégitime.

La personne suspectée d'avoir commis des violences policières bénéficie de la présomption d'innocence, consacrée notamment par l'article 6.2 de la Convention de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; le principe suivant lequel il appartient, en règle, à la partie poursuivante de prouver l'existence des faits allégués, demeure pleinement applicable.

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0532.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Tweede Europees aanhoudingsbevel

Samenvatting: Artikel 28.2 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel bepaalt in welke drie gevallen een persoon die op grond van een Europees aanhoudingsbevel aan de uitvaardigende staat is overgeleverd, zonder toestemming van de uitvoerende lidstaat aan een andere lidstaat dan de uitvoerende lidstaat kan worden overgeleverd op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat is uitgevaardigd wegens enig voor de overlevering gepleegd feit. Artikel 28.3 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel bepaalt voor de gevallen waarin de toestemming van de uitvoerende rechtelijke autoriteit is vereist, de wijze waarop dit moet gebeuren. Artikel 38 Wet Europees Aanhoudingsbevel regelt de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 38, § 1, Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalt dat een persoon die aan België is overgeleverd op grond van een Europees aanhoudingsbevel, zonder toestemming van de uitvoerende lidstaat aan een andere lidstaat dan de uitvoerende staat kan worden overgeleverd op grond van een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd wegens een strafbaar feit gepleegd voor zijn overlevering ingeval: 1° de betrokkene, hoewel hij daartoe de mogelijkheid had, het Belgisch grondgebied niet heeft verlaten binnen de vijfenveertig dagen volgend op zijn definitieve invrijheidstelling of hij aldaar is teruggekeerd na het te hebben verlaten; 2° de betrokkene ermee instemt op grond van een Europees aanhoudingsbevel te worden overgeleverd aan een andere lidstaat dan de uitvoerende staat.

Artikel 38, § 2, Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalt dat buiten de in paragraaf 1 bedoelde gevallen aan de uitvoerende rechterlijke autoriteit een verzoek tot toestemming moet worden gericht, zulks samen met de gegevens vermeld in artikel 2, § 4, van de wet en met een vertaling.

Uit deze bepalingen volgt dat, ook al vermeldt artikel 38 Wet Europees Aanhoudingsbevel dit niet uitdrukkelijk en verwijst het evenmin uitdrukkelijk naar artikel 16 Wet Europees Aanhoudingsbevel, het onderzoeksgerecht slechts de tenuitvoerlegging van een tweede Europees aanhoudingsbevel kan bevelen indien het vaststelt dat de uitvoerende rechterlijke autoriteit van het eerste bevel, toestemming heeft verleend met de overlevering aan de uitvaardigende rechterlijke autoriteit van het tweede bevel in de gevallen waarin die toestemming is vereist. Het staat immers aan het onderzoeksgerecht te onderzoeken of de toestemming is vereist en of ze werd verleend. Het onderzoeksgerecht kan zich niet ertoe beperken de tenuitvoerlegging te bevelen van het tweede Europees aanhoudingsbevel met de vaststelling dat een overlevering slechts mogelijk is nadat de bevoegde uitvoerende autoriteit van het eerste bevel toestemming zal hebben gegeven met de overlevering aan de uitvaardigende autoriteit van het tweede bevel.

Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0537.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.14/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Voorafgaande ondervraging door de onderzoeksrechter – Doel – Zwijgrecht – Gevolg

Samenvatting: Artikel 16, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat tenzij de verdachte voortvluchtig is of zich verbergt, de onderzoeksrechter alvorens een bevel tot aanhouding te verlenen, de verdachte moet ondervragen over de feiten die aan de beschuldiging ten grondslag liggen en die aanleiding kunnen geven tot de afgifte van een bevel tot aanhouding en zijn opmerkingen moet horen.

De voorafgaande ondervraging heeft tot doel de onderzoeksrechter in te lichten over het standpunt van de verdachte over de hem verweten feiten en aldus zijn recht van verdediging te waarborgen.

De wetgever heeft niet nader bepaald hoe de voorafgaande ondervraging precies moet verlopen. Wel moet blijken dat de onderzoeksrechter de verdachte de gelegenheid heeft gegeven zijn opmerkingen te formuleren betreffende de hem verweten feiten.

Indien de verdachte, nadat de onderzoeksrechter hem heeft ingelicht over de feiten die aan de beschuldigingstelling ten grondslag liggen en hem kennis heeft gegeven van de mogelijkheid dat tegen hem een bevel tot aanhouding kan worden uitgevaardigd, dadelijk verklaart zich op zijn zwijgrecht te beroepen, dan volgt daaruit dat hij geen vragen wenst te beantwoorden betreffende de feiten die ten grondslag liggen aan de beschuldiging.

Het staat aan de verdachte, die in voorkomend geval de bijstand geniet van een raadsman, te beslissen over de uitoefening van zijn zwijgrecht. De uitoefening van dit zwijgrecht is niet afhankelijk van het stellen van één of meer vragen betreffende de feiten die aan de beschuldiging ten grondslag liggen.

De uitoefening door de verdachte van zijn zwijgrecht berooft hem bovendien niet van zijn in artikel 16, § 2, vijfde lid, Voorlopige Hechteniswet vermelde recht om zelf of via zijn raadsman opmerkingen te formuleren over het verlenen van een bevel tot aanhouding en van het recht van de raadsman bij toepassing van artikel 16, § 2, derde lid, Voorlopige Hechteniswet en artikel 47bis, § 6, 7), Wetboek van Strafvordering opmerkingen te formuleren.

Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0560.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.18/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Recht van verdediging – Toegang tot computer, een telefoon en internet

Samenvatting: De uitoefening van het recht van verdediging vereist niet dat de in verdenkinggestelde die zich in voorlopige hechtenis bevindt in de gevangenis voor de behandeling van zijn cassatieberoep beschikt over een computer, een telefoon en toegang tot het internet.

Hof van Cassatie 17 mei 2022 (P.22.0609.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220517.2N.14/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Motiveringsplicht - Gevolg

Samenvatting: Uit de verplichting voor de onderzoeksgerechten om de handhaving van de voorlopige hechtenis op een geïndividualiseerde wijze te motiveren, kan niet worden afgeleid dat, wanneer de in verdenkinggestelde samen met andere in verdenkinggestelden in hetzelfde gerechtelijk onderzoek wordt verdacht van betrokkenheid bij eenzelfde criminele organisatie en van het gezamenlijk plegen van diefstallen met verzwarende omstandigheden, de ernstige aanwijzingen van schuld aan die misdrijven het voorwerp moeten uitmaken van een verschillende opgave van redenen voor elke afzonderlijke in verdenkinggestelde. Zo ook verzetten noch de in het onderdeel als geschonden vermelde bepalingen, noch enige andere bepaling of algemeen rechtsbeginsel, zich ertegen dat de volstreekte noodzakelijkheid van de handhaving van de voorlopige hechtenis voor de openbare veiligheid en in voorkomend geval het gevaar voor recidive, collusie en onttrekking op identieke wijze worden omschreven, aangezien in het licht van de omstandigheden en de stand van het gerechtelijk onderzoek, die noodzakelijkheid en die gevaren bij alle in verdenkinggestelden op gelijke wijze aanwezig kunnen zijn.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220531.2N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Nalatenschap – Boedelbeschrijving – Meineed

Samenvatting: Een boedelbeschrijving als bedoeld in de artikelen 1175 en 1183 Gerechtelijk Wetboek heeft als doel de omvang van een nalatenschap, een gemeenschap of een onverdeeldheid vast te stellen om aldus de basis te vormen voor een latere verdeling.

Onder verduistering in de zin van artikel 1183, 11°, Gerechtelijk Wetboek moet worden verstaan iedere daad of iedere nalatigheid die ertoe strekt een goed aan de boedel te onttrekken.

De partijen bij een boedelbeschrijving die wordt opgesteld naar aanleiding van een nalatenschap zijn niet alleen ertoe gehouden melding te maken van de goederen die tot het vermogen in de strikte zin van de erflater behoren, maar ook van alle goederen die de erflater hen heeft geschonken, alsook van alle andere verrichtingen die een invloed kunnen hebben op de samenstelling van de boedel, ongeacht de motieven die aan de grondslag van die verrichtingen liggen. De loutere omstandigheid dat een erfgenaam voorhoudt dat een geldbedrag dat kort vóór het overlijden van de erflater aan hem werd gestort, ertoe strekte bepaalde kosten van de open te vallen nalatenschap te dekken, ontslaat de partijen bij een boedelbeschrijving niet ervan hiervan aangifte te doen bij de boedelbeschrijving.

Het arrest oordeelt met betrekking tot de niet-opgave van het bedrag van 16.000,00 euro bij de boedelbeschrijving door de eerste en tweede verweersters als volgt:

- er wordt door de eiseres gesteld dat er op 12 maart 2012 door de eerste verweerster een schenking van 16.000,00 euro werd gedaan aan de tweede verweerster die niet werd aangegeven bij de boedelbeschrijving;
- de eerste en tweede verweersters stellen dat deze gelden, welke werden gestort op de rekening van het echtpaar F.G.-tweede verweerster waren bestemd om de begrafeniskosten en andere kosten ten gevolge van het wellicht nakend overlijden van C.S. te ondervangen;
- de eerste verweerster had immers schrik dat alle rekeningen bij overlijden van C.S. zouden worden geblokkeerd;
- vaststaat dat de eerste verweerster slechts zeer beperkte eigen inkomsten had met een pensioen van 720,70 euro per maand;
- uit de rekening van de tweede verweerster blijkt dat er in de periode van 20 september 2012 tot 15 december 2012 een bedrag van 7.000,00 euro terug werd overgeschreven naar de rekening van de eerste verweerster, zo ook een bedrag van 1.000,00 euro door F.G. op 7 november 2012;
- de tweede verweerster verklaarde dat de rest van het bedrag in schijven en in contanten werd teruggegeven aan de eerste verweerster en dat er voor de rouwmaaltijd 1.026,30 euro werd betaald;
- er zijn onvoldoende bezwaren voorhanden om te stellen dat er met het gemeenschappelijk vermogen van de eerste verweerster en C.S. een schenking werd gedaan aan de tweede verweerster die bij de boedelbeschrijving diende te worden vermeld;
- de door de eerste en tweede verweersters gegeven uitleg is best geloofwaardig;

- dat de begrafeniskosten ten bedrage van 4.208,37 euro werden betaald met de rekening van C.S. doet daaraan geen afbreuk.

Op grond van die redenen oordeelt het arrest niet naar recht dat er lastens de eerste en tweede verweersters onvoldoende bezwaren zijn voor de feiten van de telastlegging A en meer bepaald het onderdeel betreffende het bedrag van 16.000,00 euro.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 8 september 2020 (P.20.0837.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200908.2N.29/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Verwijzing van een rechtbank naar een andere - Gewettigde verdenking - Voorwaarden – Draagwijdte

2. Voorrecht van rechtsmacht - Magistraten van een hof van beroep - Misdaden of wanbedrijven gepleegd buiten het ambt - Procedure - Aangifte door de minister van Justitie - Verzoekschrift tot verwijzing van een rechtbank naar een andere - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Draagwijdte - Gevolg

3. Voorrecht van rechtsmacht - Magistraten van een hof van beroep - Misdaden gepleegd binnen het ambt - Procedure - Aangifte door de minister van Justitie - Verzoekschrift tot verwijzing van een rechtbank naar een andere - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. In strafzaken kan overeenkomstig artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering elke belanghebbende partij de verwijzing vorderen van de ene rechtbank naar de andere wegens gewettigde verdenking en daartoe is vereist dat de verzoeker bewijskrachtige en nauwkeurige gegevens aandraagt die, indien zij juist blijken te zijn, gewettigde verdenking kunnen meebrengen over de onafhankelijkheid en onpartijdigheid, die wordt vermoed, van alle magistraten waaruit het betrokken rechtscollege is samengesteld; de omstandigheid dat een partij zich niet kan vinden in de wijze waarop een magistraat zijn ambt in een welbepaalde zaak of welbepaalde zaken uitoefent of heeft uitgeoefend en daarom tegen die magistraat klachten formuleert, levert als dusdanig geen gewettigde verdenking op in de zin van artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering (1). (1) De verzoekster had haar verzoekschrift gesteund op de wettige verdenking waarvan sprake in artikel 648, 2°, Gerechtelijk Wetboek, maar dit is niet van toepassing in strafzaken.

2. Een verzoekschrift tot verwijzing van een rechtbank naar een andere die betrekking heeft op mogelijke wanbedrijven of misdaden gepleegd buiten het ambt door magistraten van een parket-generaal bij een hof van beroep of de zetel van een hof van beroep en bij samenhang door andere magistraten of niet-magistraten, kan niet worden begrepen als een bij het Hof ingediende aangifte en het Hof is dan ook niet bevoegd om deze te ontvangen aangezien de in de artikelen 481 en 482 Wetboek van Strafvordering bedoelde procedure dient te worden

gevolgd; de omstandigheid dat de verzoeker de minister van Justitie en de ambtenaren van het openbaar ministerie die reeds dergelijke aangiften mochten hebben ontvangen als verdachten bestempelt, heeft niet tot gevolg dat aan de in artikelen 481 en 482 Wetboek van Strafvordering bepaalde procedure kan worden voorbijgegaan en een aangifte rechtstreeks bij het Hof kan worden ingediend (1). (1) A. WINANTS, " Beschouwingen over het voorrecht van rechtsmacht", in F. DERUYCK (ed.), Strafrecht in/uit balans*, die Keure, 2020, pp. 138-141; R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer, Mechelen, 2014, 6de editie, pp. 647-651. Er was in casu geen aangifte door de minister van justitie.

3. Een verzoekschrift tot verwijzing van een rechtbank naar een andere die betrekking heeft op mogelijke misdaden gepleegd binnen het ambt door een of meer leden van een hof van beroep of door de procureur-generaal of zijn substituten bij een dergelijk hof en bij samenhang door andere magistraten of niet-magistraten, kan niet worden begrepen als een bij het Hof ingediende aangifte en het Hof is dan ook niet bevoegd om deze te ontvangen aangezien de in de artikelen 485 en 486 Wetboek van Strafvordering bepaalde procedure dient te worden gevolgd; wanneer niet blijkt dat zij die beweren benadeeld te zijn door de misdaad verhaal op de rechter hebben genomen is de aangifte bij het Hof evenmin mogelijk en wanneer het verzoekschrift tot onttrekking niet ontvankelijk is, is ook een incidentele aangifte niet mogelijk aangezien daarmee wordt bedoeld dat die aangifte een invloed moet kunnen uitoefenen op de beslissing in de zaak waarin ze wordt gedaan (1). (1) A. WINANTS, " Beschouwingen over het voorrecht van rechtsmacht", in F. DERUYCK (ed.), Strafrecht in/uit balans*, die Keure, 2020, pp. 138-141; R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer, Mechelen, 2014, 6de editie, pp. 647-651. Er was in casu geen aangifte door de minister van justitie.

Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.1541.N), NC 2022, afl. 3, 223-224.

Hyperlink:

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Uitvoering internering

Samenvatting: De door artikel 9 Interneringswet bedoelde rechterlijke beslissing tot internering is een veiligheidsmaatregel in de zin van artikel 2.1 Kaderbesluit EAB en artikel 3 Wet Europees Aanhoudingsbevel. Het gaat om een veiligheidsmaatregel van een onbepaalde duur, die voor de toepassing van de genoemde bepalingen moet worden geacht minstens vier maanden te bedragen.

Hof van Cassatie 26 april 2022 (P.22.0315.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220426.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Wraking – Wrakingsverzoek – Ontvankelijkheid – Tijdstip waarop de wrakingsgrond gekend is – Laattijdigheid

Samenvatting: Artikel 833 Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat hij die een wraking wil voordragen dit moet doen vóór de aanvang van de pleidooien tenzij de redenen van wraking later zijn ontstaan en, indien de zaak bij verzoekschrift is ingeleid, alvorens op het verzoekschrift een beschikking is gegeven.

Uit de geest van artikel 833 Gerechtelijk Wetboek, de wettelijk omschreven termijnen voor de wrakingsprocedure, de principiële schorsing van alle vonnissen en verrichtingen die deze procedure overeenkomstig artikel 837 Gerechtelijk Wetboek met zich meebrengt en het gegeven dat een kabinetszitting van een jeugdrechter over een problematische opvoedingssituatie van een minderjarige in de regel dringend is, volgt dat de wraking van een jeugdrechter voorafgaand aan een dergelijke rechtszitting moet worden voorgedragen van zodra de grond ervan is gekend door de partij die zich erop beroept. Die regel heeft een algemene draagwijdte en is ook van toepassing indien het wrakingsverzoek is gesteund op de overtuiging dat de jeugdrechter niet meer over de vereiste waarborgen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid beschikt.

Een wrakingsgrond is door een partij gekend wanneer deze partij over die grond voldoende zekerheid heeft om zich ter zake een overtuiging te kunnen vormen en om een feitelijk en juridisch onderbouwd en ontvankelijk verzoekschrift tot wraking te kunnen indienen. Het beroep dat daarvoor eventueel moet worden gedaan op een advocaat die beschikt over de in artikel 835 Gerechtelijk Wetboek vereiste anciënniteit kan een impact hebben op de termijn vereist voor het indienen van dat verzoek, maar mag geen onredelijke vertraging tot gevolg hebben.

De rechter die uitspraak doet over het wrakingsverzoek oordeelt onaantastbaar of de partij die het wrakingsverzoek heeft ingediend, dit heeft gedaan van zodra de wrakingsgrond haar was gekend. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Het arrest stelt vast en oordeelt als volgt:

- M.G. is als jeugdrechter ingevolge opeenvolgende vorderingen van het openbaar ministerie ermee gelast te oordelen over het opleggen, bevestigen of opheffen van een maatregel van bewaring, van behoeding of van opvoeding ten aanzien van de minderjarige. Over die vorderingen werd door jeugdrechter M.G. uitspraak gedaan bij vonnissen van respectievelijk 20 mei 2020 en 31 maart 2021. Bij brief van 8 juni 2021 werden de ouders en de betrokken minderjarige overeenkomstig artikel 51 Jeugdbeschermingswet uitgenodigd voor een gesprek op het kabinet van jeugdrechter M.G.;
- op 21 juni 2021 draagt de eiser in een ter griffie neergelegde akte op grond van gewettigde verdenking overeenkomstig artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek de wraking voor van jeugdrechter M.G., die weigert zich te onthouden;
- een eerste wrakingsgrond (miskenning van het hoorrecht van de minderjarige door diens afwezigheid op de rechtszitting van 31 maart 2021 en zijn laattijdige oproeping op 8 juni 2021 voor de rechtszitting van 22 juni 2021) is niet ontvankelijk wegens laattijdigheid omdat het laatste feit dateert van 8 juni 2021;
- een tweede wrakingsgrond (miskenning van eisers recht van verdediging omdat de jeugdrechter heeft geweigerd de kabinetsbespreking gepland op 22 juni 2021 uit te stellen niettegenstaande de eiser en de raadsman van de minderjarige hadden laten weten niet aanwezig te kunnen zijn) is niet ontvankelijk wegens

laattijdigheid omdat het wrakingsverzoek dateert van 7 dagen na de kennisgeving van die rechtszitting bij de e-mail van de griffier van 14 juni 2021;

- een vierde wrakingsgrond (“de vaststelling dat op de zitting van 31.03.2021 door Uw Ambt openlijk aan de moeder van de kinderen werd gevraagd hoe zij het zag en wat de kinderen volgens haar wel of niet zouden mogen”) is niet ontvankelijk wegens laattijdigheid gezien het tijdsverloop sinds 31 maart 2021;
- ook en zelfs wanneer de door de eiser ingeroepen incidenten globaal en in samenhang gezien één wrakingsgrond mochten uitmaken zodat die grond hem slechts gekend kon zijn op de datum van het laatste incident, blijft zijn verzoek tot wraking laattijdig en bijgevolg niet ontvankelijk. Uit wat voorafgaat volgt immers dat het verzoek tot wraking door de eiser niet onverwijld werd ingediend nadat het laatste incident hem gekend was.

In de omstandigheden die het arrest aldus vaststelt, kunnen de appelrechters wettig oordelen dat het verzoekschrift tot wraking dat de eiser ter griffie heeft ingediend op 21 juni 2021 voor wat betreft de eerste, tweede en vierde wrakingsgronden laattijdig en bijgevolg niet ontvankelijk is.

Hof van Cassatie 3 mei 2022 (P.22.0579.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.19/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Wraking – Hof van assisen – Preliminare zitting – Weigering een getuige te horen – Tijdigheid

2. Hof van assisen – Taak van de voorzitter – Geen ambtshalve tussenkomst

3. Hof van assisen – Vermoeden van onschuld – Vermelding van op beschuldigde betrekking hebbende feitelijkheden die als een misdrijf kunnen worden omschreven

Samenvatting: 1. Uit artikel 833 Gerechtelijk Wetboek vloeit voort dat in zoverre als wrakingsgrond de in het arrest van de preliminaire zitting vervatte weigeringsbeslissing om getuigen niet te horen wordt aangevoerd, het wrakingsverzoek ingediend na meerdere rechtszittingen van het hof van assisen laattijdig en bijgevolg niet ontvankelijk is (1). (1) Zie gelijklopende concl. “in hoofdzaak” OM.

2. Uit artikel 281, §2 Wetboek van Strafvordering volgt niet dat de voorzitter van het hof van assisen ertoe gehouden is om indien door getuigen of raadslieden van andere partijen gegevens worden aangevoerd die een negatief licht kunnen werpen op een beschuldigde, ambtshalve tussen te komen; dat geldt evenzeer indien uit die gegevens een miskenning van het vermoeden van onschuld zou kunnen worden afgeleid; het staat immers niet aan de voorzitter van het hof van assisen om in de plaats van de raadslieden van een beschuldigde diens verdediging uit te oefenen (1). (1) Zie gelijklopende concl. “in hoofdzaak” OM.

3. Het vermoeden van onschuld verzet zich niet ertegen dat tijdens de behandeling voor het hof van assisen door getuigen-deskundigen, getuigen of raadslieden van partijen melding wordt gemaakt van op een beschuldigde betrekking hebbende feitelijkheden, die als een misdrijf kunnen worden omschreven maar die geen aanleiding hebben gegeven tot een veroordeling, voor zover daarmee niet wordt aangegeven dat deze beschuldigde zich aan die feiten heeft schuldig gemaakt; uit het enkele feit dat bij het verhoor van de gerechtsdeskundigen is verwezen naar het omvangrijk verleden van de verzoeker en dat de over het moraliteitsonderzoek getuigende politie-inspecteur in de geschreven presentatie onder een rubriek Gerechtelijk verleden melding heeft gemaakt van politionele interventies betreffende de verzoeker, volgt niet dat daardoor wordt aangenomen dat deze beschuldigde zich aan de vermelde strafbare feiten heeft schuldig gemaakt en het vermoeden van onschuld is miskend (1). (1) Zie gelijklopende concl. “in hoofdzaak” OM.

Hof van Cassatie 12 mei 2022 (C.21.0423.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding - Algemeen - Veroordeling tot provisioneel bedrag

Samenvatting: Krachtens artikel 1022, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek is de rechtsplegingsvergoeding een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

In uitvoering van artikel 1022, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek worden de bedragen van de rechtsplegingsvergoeding vastgesteld in het Tarief Rechtsplegingsvergoeding, rekening houdend met onder meer de aard van de zaak en de belangrijkheid van het geschil.

De artikelen 2 tot 4 Tarief Rechtsplegingsvergoeding voorzien in indexeerbare bedragen van de rechtsplegingsvergoeding voor al dan niet in geld waardeerbare vorderingen.

Tot bepaling van de rechtsplegingsvergoeding voor in geld waardeerbare vorderingen wordt concreet voorzien in tariefschalen naargelang het bedrag van de vordering dat wordt vastgesteld overeenkomstig de artikelen 557 tot 559, 561, 562 en 618, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek.

Bij een vordering tot vergoeding ten belope van een provisioneel bedrag ontbreekt in de regel de grondslag om de waarde van die vordering te bepalen.

Enkel wanneer het provisionele bedrag wordt gevorderd zonder voorbehoud voor verdere raming van de vergoeding bijvoorbeeld in het licht van een onderzoeksmaatregel, kan dit bedrag worden gelijkgesteld met het effectief gevorderde bedrag, zodat een in geld waardeerbare vordering voorligt.

Voorts kan de rechter corrigeren in geval een vordering tot vergoeding abusievelijk is ondergewaardeerd ten belope van slechts een provisioneel bedrag.

Hof van Cassatie 31 mei 2022 (P.22.0668.N-P.22.0689.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220531.2N.17/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken – Gewettigde verdenking

Samenvatting: De onttrekking in strafzaken wegens gewettigde verdenking wordt niet geregeld door de artikelen 648, 2° en 650 Gerechtelijk Wetboek, waarnaar de verzoekers verwijzen in hun verzoekschrift, maar wel door de artikelen 542 tot en met 552 Wetboek van Strafvordering.

Een belanghebbende partij kan overeenkomstig artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering de verwijzing vorderen van de ene naar de andere rechtbank wegens gewettigde verdenking.

4. De kamer van het Hof die kennis neemt van het cassatieberoep in criminele, correctionele en politiezaken kan bij toepassing van artikel 545, eerste lid, Wetboek van Strafvordering na inzage van het verzoekschrift en van de bewijsstukken onmiddellijk einduitspraak doen wanneer de in het verzoekschrift en de bewijsstukken overgelegde gegevens daartoe volstaan.

De in de verzoekschriften en de bewijsstukken overgelegde gegevens laten toe onmiddellijk uitspraak te doen.

Uit de aan het Hof overgelegde stukken blijkt dat:

- E.M., die geruime tijd voorzitter was van de Kansspelencommissie, na zijn pensionering als raadsheer in het hof van beroep te Brussel, in datzelfde hof actief is gebleven en blijft als plaatsvervangend magistraat;
- E.M. zich burgerlijke partij heeft gesteld in een thans door het hof van beroep te Brussel te beoordelen strafvervolging lastens twee personeelsleden van het Secretariaat van de Kansspelencommissie die zich zouden schuldig hebben gemaakt aan misdrijven beweerdelijk ten nadele van E.M.

De professionele en sociale relaties die bestaan tussen de magistraten van de zetel van eenzelfde rechtscollege kunnen, rekening houdend met het aantal magistraten dat aan het betrokken rechtscollege is verbonden, bij partijen en derden een gewettigde verdenking doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van alle magistraten van dat rechtscollege om uitspraak te doen in een strafvervolging waarin een van hen zich burgerlijke partij heeft gesteld.

De verzoeken zijn gegrond.

Hof van Cassatie 14 juni 2022 (P.22.0752.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Onderzoeksgerechten – Debat op tegenspraak – Verplichting om beslissing met redenen te omkleden

Samenvatting: Artikel 149 Grondwet is weliswaar niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die moeten oordelen over de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, maar de artikelen 16 en 17 Wet Europees Aanhoudingsbevel stellen wel een debat op tegenspraak in en verplichten de onderzoeksgerechten hun beslissingen met redenen te omkleden. Daaruit volgt dat de kamer van inbeschuldigingstelling verplicht is te antwoorden op een regelmatig neergelegde conclusie in zoverre de daarin aangevoerde betwisting betrekking heeft op de ontvankelijkheid van het hoger beroep.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 5 mei 2022 (61/2022), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-061n.pdf>

Trefwoorden: Politie van de spoorwegen - Overtredingen - Reis zonder een geldig vervoerbewijs

1. Herhaling - Verhoogde administratieve geldboete
2. Administratieve geldboete - Rechtsmiddel - Onmogelijkheid voor de rechter om de sanctie aan te passen - Verzachtende omstandigheden / Uitstel / Opschorting van de uitspraak

Samenvatting: Bij vonnis van 5 januari 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 19 januari 2021, heeft de Politierechtbank Henegouwen, afdeling Charleroi, de vijf volgende prejudiciële vragen gesteld, waarvan de derde, de vierde en de vijfde door het Hof bij beschikking van 27 januari 2021 werden geherformuleerd :

« 1. Schendt artikel 31, § 3, van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre het de toepassing van een administratieve geldboete die is verhoogd tot een bedrag van 500 euro, niet onderwerpt aan het bestaan van een definitieve voorafgaande administratieve geldboete, die met andere woorden niet langer het voorwerp uitmaakt van een beroep of daarvoor niet meer vatbaar is?

2. Schenden de artikelen 29 en 47 van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen al dan niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin geïnterpreteerd dat de rechter bij wie een beroep is ingesteld tegen een administratieve sanctie, een administratieve geldboete niet kan verminderen tot onder het wettelijk vastgestelde bedrag om rekening te houden met verzachtende omstandigheden?

3. Schendt artikel 45, tweede lid, van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, artikel 16 van de Grondwet, artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en/of

artikel 4, lid 1, van het Zevende Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin geïnterpreteerd dat het enkel van toepassing is op overtredingen van verschillende aard die op dezelfde dag naar aanleiding van een zelfde feit zijn begaan?

Schendt artikel 45, tweede lid, van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, artikel 16 van de Grondwet, artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en/of artikel 4, lid 1, van het Zevende Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin geïnterpreteerd dat het van toepassing kan zijn op overtredingen van dezelfde aard of van verschillende aard, ongeacht of die overtredingen op dezelfde datum dan wel op verschillende data werden begaan?

4. Schenden de artikelen 29 en 47 van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen al dan niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin geïnterpreteerd dat de rechter bij wie een beroep is ingesteld tegen een administratieve sanctie die is uitgesproken ten aanzien van de overtreder van die wet, niet de mogelijkheid heeft hem een opschorting van de uitspraak toe te kennen, terwijl de strafrechter over die mogelijkheid beschikt wanneer hij uitspraak doet over de strafvervolgning die is ingesteld wegens soortgelijke of identieke strafbare feiten?

5. Schenden de artikelen 29 en 47 van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen al dan niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin geïnterpreteerd dat de rechter bij wie een beroep is ingesteld tegen een administratieve sanctie die is uitgesproken ten aanzien van de overtreder van die wet, niet de mogelijkheid heeft hem een uitstel toe te kennen, terwijl de strafrechter over die mogelijkheid beschikt wanneer hij uitspraak doet over de strafvervolgning die is ingesteld wegens soortgelijke of identieke strafbare feiten? ».

Het Hof zegt voor recht:

- Artikel 31, § 3, van de wet van 27 april 2018 « op de politie van de spoorwegen » schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- In zoverre het de politierechtbank niet de mogelijkheid biedt de administratieve geldboetes met betrekking tot een overtreding van artikel 15, 1°, van de wet van 27 april 2018 te verminderen tot een bedrag dat lager is dan het wettelijk vastgestelde bedrag om rekening te houden met verzachtende omstandigheden, schendt artikel 47 van dezelfde wet niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- In zoverre zij de politierechtbank niet de mogelijkheid biedt de administratieve geldboetes met betrekking tot een overtreding van artikel 15, 1°, van de wet van 27 april 2018 gepaard

te doen gaan met uitstel, schendt dezelfde bepaling niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- In zoverre zij de politierechtbank niet de mogelijkheid biedt een maatregel tot opschorting van de uitspraak toe te kennen, schendt dezelfde bepaling niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- Artikel 45, tweede lid, van de wet van 27 april 2018 schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met artikel 16 van de Grondwet en met het algemene rechtsbeginsel non bis in idem, gewaarborgd door artikel 4, lid 1, van het Zevende Protocol bij hetzelfde Verdrag.

Grondwettelijk Hof 9 juni 2022 (76/2022), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-076n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Verjaring - Afschaffing van de verjaring - Ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen

Samenvatting: In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 14 november 2019 « tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen betreft » en de wet van 5 december 2019 « tot wijziging van artikel 21 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering ».

Het Hof verwerpt het beroep.

Persbericht: De vzw's « Ligue des droits humains » en « Association Syndicale des Magistrats » vorderen de vernietiging van de wetten van 14 november 2019 en van 5 december 2019 die seksuele misdrijven op minderjarigen onverjaarbaar maken.

Het Hof verwerpt het beroep. Het stelsel van de onverjaarbaarheid steunt op een dubbel criterium: het seksuele karakter van het misdrijf en de minderjarigheid van het slachtoffer. Het Hof oordeelt dat dit dubbel criterium objectief en pertinent is. De situatie van de minderjarige slachtoffers van seksuele misdrijven is immers in vele opzichten uniek. Wegens hun jonge leeftijd en het traumatiserende aspect van een aantasting van hun seksuele integriteit kan een aanzienlijke termijn voor hen noodzakelijk zijn om zich bewust te worden van de ernst van de feiten en die ook aan te klagen. Ten slotte oordeelt het Hof dat de bestreden wetten geen onevenredige gevolgen hebben voor het recht op een eerlijk proces.

<https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-076n-info.pdf>

Grondwettelijk Hof 23 juni 2022 (84/2022), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-084n.pdf>

Trefwoorden: Sociaal strafrecht - Inbreuken op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling door de werkgever - Veroordeling van een rechtspersoon - Sanctie van niveau 4 - Onmogelijkheid van uitstel van de strafuitvoering

Samenvatting: Bij arrest van 10 juni 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 21 juni 2021, heeft het Hof van Beroep te Antwerpen de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« Schenden de artikelen 8 § 1 en 18bis van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie en artikelen 101, 103, 105, 116 en 181 van het Sociaal Strafwetboek en artikel 41bis van het Strafwetboek

- de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre deze artikelen aan de strafrechter niet toestaan om een rechtspersoon die schuldig wordt bevonden aan een inbreuk met sanctieniveau 4 ten aanzien van meer dan 40 betrokken werknemers een geldboete gedeeltelijk of geheel met uitstel van tenuitvoerlegging toe te staan,

* terwijl aan de natuurlijke persoon die dezelfde inbreuk pleegt (indien aan de andere voorwaarden is voldaan) altijd uitstel van tenuitvoerlegging kan worden toegestaan, zowel voor de hoofdgevangenisstraf als voor een geldboete van meer dan 120.000 euro en dit ongeacht het aantal betrokken werknemers ?

*terwijl ten aanzien van een rechtspersoon die een inbreuk pleegt op het gemeen strafrecht die gestraft wordt met een maximumgevangenisstraf van drie jaar aan de strafrechter wel de mogelijkheid biedt om een uitstel te verlenen ?

*terwijl de administratie en de arbeidsgerechten bij het opleggen van een administratieve geldboete (indien voldaan is aan de andere voorwaarden) aan de betrokken overtreder (rechtspersoon) steeds uitstel van tenuitvoerlegging kunnen toestaan, ongeacht het aantal betrokken werknemers ?

- artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend protocol bij het EVRM en artikel 6.1 EVRM, in zoverre het de strafrechter ertoe verplicht bij de betrokkenheid van minstens 41 werknemers bij inbreuken van sanctieniveau 4 ten aanzien van een rechtspersoon een minimumgeldboete op te leggen van minimum 984.000 euro (3.000 euro vermenigvuldigd met 41 werknemers en vermeerderd met 70 opdecimen), zonder de mogelijkheid om deze straf met uitstel op te leggen, wanneer die straf dermate afbreuk doet aan de financiële toestand van een onderneming aan wie ze wordt opgelegd ? ».

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 18bis van de wet van 29 juni 1964 « betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie », in samenhang gelezen met artikel 41bis van het Strafwetboek en met de artikelen 101, 103 en 181, § 1, eerste lid, 3°, en tweede lid, van het Sociaal Strafwetboek, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-088n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Beroepsgeheim - Advocaten - Verzoek om de intrekking van de juridische bijstand - Voorwaarde van ontoereikende bestaansmiddelen niet voldaan - Verbod om de elementen van de vaststelling bekend te maken

Samenvatting: Bij vonnis van 25 maart 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 6 april 2021, heeft de Arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 458bis van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in die zin geïnterpreteerd dat het de advocaat die in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand is aangesteld en die verzoekt om van zijn aanstelling te worden ontheven met toepassing van artikel 508/18 van het Gerechtelijk Wetboek wanneer hij vaststelt dat niet wordt voldaan aan de in artikel 508/13 van hetzelfde Wetboek bedoelde voorwaarden inzake bestaansmiddelen, verbiedt om de elementen aan het licht te brengen die hem tot die vaststelling hebben gebracht, zelfs indien hij daartoe wordt verzocht door de arbeidsrechtbank wanneer de begunstigde het in artikel 508/16 van hetzelfde Wetboek bedoelde beroep instelt ? ».

Het Hof zegt voor recht :

Rekening houdend met hetgeen in B.13 en in B.14 is vermeld, schendt artikel 458 van het Strafwetboek niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.13 Daaruit volgt dat de rechter geen kennis kan nemen van de elementen die aan de basis liggen van de beslissing tot intrekking van de juridische tweedelijnsbijstand, wat nochtans net het voorwerp is van de beroepsprocedure tegen die beslissing.

Dat gevolg vindt evenwel niet zijn oorsprong in de in het geding zijnde bepaling.

Zonder dat het Hof, gelet op de draagwijdte van de thans onderzochte prejudiciële vraag, zich kan uitspreken over de grondwettigheid ervan, moet worden vastgesteld dat dat gevolg zijn oorsprong vindt in de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek waarbij aan het bureau voor juridische bijstand de bevoegdheid wordt toevertrouwd om te beslissen over de toekenning en de intrekking van de juridische tweedelijnsbijstand, in voorkomend geval op verzoek van de advocaat die werd aangesteld, en waarbij aan de arbeidsrechtbank de bevoegdheid wordt toevertrouwd om kennis te nemen van de beroepen die zijn gericht tegen de door het bureau voor juridische bijstand genomen beslissingen tot weigering of tot intrekking. Die bepalingen hebben tot gevolg dat, indien de door het bureau voor juridische bijstand aangestelde advocaat, in het kader van zijn opdrachten van verdediging of vertegenwoordiging in rechte van zijn cliënt of van verlening van juridisch advies aan die cliënt, kennisneemt van informatie volgens welke zijn cliënt niet voldoet aan de voorwaarde inzake ontoereikendheid van de bestaansmiddelen, de advocaat, door het verzoek dat hij indient bij het bureau voor juridische bijstand met toepassing van artikel 508/18 van het Gerechtelijk Wetboek, het initiatief neemt voor een procedure tot intrekking van de juridische tweedelijnsbijstand die kan uitmonden in een beroep dat wordt onderzocht door de arbeidsrechtbank en in aanwezigheid van het arbeidsauditoraat.

De betrokken bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek belasten de advocaat van de begunstigde van de juridische tweedelijnsbijstand aldus ermee erop toe te zien dat zijn cliënt voldoet aan de voorwaarden om die bijstand te genieten, en zulks onder het uiteindelijke toezicht van de gewone rechtscolleges.

B.14. Aangezien de in B.13 vermelde gevolgen niet hun oorsprong vinden in de in het geding zijnde bepaling, dient te worden geantwoord dat artikel 458 van het Strafwetboek bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Grondwettelijk Hof 30 juni 2022 (89/2022), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-089n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Bijzondere verbeurdverklaring van vermogensvoordelen - Niet-toewijzing van de verbeurdverklaarde geldsom aan de burgerlijke partij - Beroep - Ontstentenis van tegenspraak voor de Belgische Staat, het openbaar ministerie en de bevoegde ambtenaar van de FOD Financiën

Samenvatting: Bij arrest van 3 september 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 15 september 2021, heeft het Hof van Beroep te Antwerpen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 109bis van het Gerechtelijk Wetboek, 43bis Strafwetboek, 197bis Wetboek van Strafvordering, 199 - 215 Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 Grondwet in zoverre deze niet de oproeping en mogelijkheid tot tegenspraak regelen van die (publieke) rechtspersonen of instanties (openbaar ministerie, ontvanger Domeinen, Staat) die gegriefd kunnen worden door een wijzigende toewijzingsbeslissing (toewijzing aan een burgerlijke partij) van ingevolge artikel 43bis Strafwetboek verbeurdverklaarde gelden door een appelrechter, oordelend in correctionele zaken, op het enkele hoger beroep van een burgerlijke partij tegen een vonnis dat enkel de verbeurdverklaring en impliciete toewijzing van de verbeurdverklaarde gelden aan de Staat uitsprak, en daarbij niet aanduiden of dit hetzij voor een alleenzettelende dan wel collegiale kamer van het appelgerecht dient te geschieden ? »

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 43bis van het Strafwetboek en de artikelen 197bis en 199 tot 215 van het Wetboek van strafvordering schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Antwerpen 30 maart 2021, *RW* 2021-2022, afl. 41, 1636-1637.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Rechtsmiddelen – Strafzaken – Hoger beroep – Devolutieve kracht – Vonnis waarbij de strafvordering niet-ontvankelijk wordt verklaard – Draagwijdte van het enkele hoger beroep van de burgerlijke partij

2. Strafvordering – Ontvankelijkheid – Hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vonnis dat de strafvordering niet-ontvankelijk verklaart – Alleenzetelend raadsheer in het hof van beroep

Samenvatting: 1. en 2. Wanneer het beroepen vonnis de strafvordering niet-ontvankelijk verklaart, geldt het enkele hoger beroep van de burgerlijke partij tegen dat vonnis zowel op strafgebied als op burgerlijk gebied. Een dergelijk hoger beroep kan niet worden behandeld door een kamer met één raadsheer van het hof van beroep bij toepassing van art. 109bis, § 1 en § 2, Ger.W.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Gent 12 november 2021, *TGR-TWVR* 2022, afl. 5, 324.

Hyperlink:

Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek – Verzoek aan onderzoeksrechter tot stellen van bijkomende onderzoekshandelingen

Samenvatting: De verzoeker kan op grond van artikel 127, §2 en §3 Sv. slechts éénmaal aan de onderzoeksrechter een vraag tot het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen richten.

Wanneer de bijkomende onderzoekshandelingen werden geweigerd bij arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling wordt de zaak opnieuw vastgesteld voor de raadkamer.

De wet voorziet niet in meerdere mogelijkheden om in dit stadium van de rechtspleging om bijkomende onderzoekshandelingen te verzoeken.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Corr. Antwerpen (afd. Turnhout) 17 november 2020, *RABG* 2022, afl. 6, 472-475.

Hyperlink:

Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Vernieling en beschadiging – Vernieling – Vernieling en beschadiging van andermans roerend goed – Geweld of bedreiging

Samenvatting: Indien de aan een bestelwagen en een leveringskastje toegebrachte beschadigingen kaderen in een geheel van verbaal en fysiek geweld dat een beklaagde pleegt tegenover de bestuurder van dat voertuig en de houder van dat kastje en er dus wel degelijk een oorzakelijk verband bestaat tussen het geweld tegenover die bestuurder en de beschadigingen aan die goederen, is artikel 528 Strafwetboek van toepassing.

Met noot: VAN VOLSEM, F., “Vernielingen van roerende goederen met behulp van geweld of bedreiging”, *RABG* 2022, afl. 6, 475-483.

Corr. Antwerpen (afd. Antwerpen) 10 januari 2022, *RW* 2021-2022, afl. 41, 1643.

Hyperlink:

Trefwoorden: Recht van verdediging – Strafvordering – Camerabeelden – Politiebeampte – Slagen en verwondingen – Weerspannigheid

Samenvatting: Een beklaagde, die vervolgd wordt voor slagen aan een politieagent en weerspannigheid, maar de feiten betwist, vraagt middels zijn raadsman nog voor het initieel geplande verhoor naar de beschikbaarheid van de camerabeelden van de initiële vaststellingen. Bij het verhoor meldt de politie dat de camerabeelden reeds zijn verwerkt in een proces verbaal. Vervolgens vragen de politiebeambten belast met het verhoor de dag na het verhoor de camerabeelden op, met negatief resultaat. Het dralen door de politie belast met het verhoor met het opvragen van cruciale camerabeelden en de onbeschikbaarheid van de camerabeelden, terwijl geen enkel beeld werd veiliggesteld, schenden het recht van verdediging en brengen de onontvankelijkheid van de strafvordering met zich.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

Assisen West-Vlaanderen 15 oktober 2021, *TGR-TWVR* 2022, afl. 5, 317.

Hyperlink:

Trefwoorden: Doodslag – Moord – Oogmerk om te doden – Beoordeling

Samenvatting: Het oogmerk om te doden is aanwezig indien blijkt dat de dader de dood van het slachtoffer heeft beoogd of dat de dood door hem werd aanvaard als een mogelijkheid of een onvermijdelijk gevolg van de door hem vrijwillig gestelde daden.

Door vrijwillig, met miskenning van een reeds geruime tijd op rood staand verkeerslicht, een snelheid te voeren die bijna vier keer hoger is dan de ter plaatse toegelaten maximumsnelheid en deze aan te houden voor het ingaan van de bocht, heeft de beschuldigde aanvaard dat dit onvermijdelijk fataal zou aflopen voor de inzittende van zijn voertuig, zeker voor een passagier waarvan hij wist dat deze de veiligheidsgordel niet droeg. Het staat vast dat de beschuldigde de beslissing om de fatale situatie te creëren vooraf welbewust, wetens en willens heeft genomen, dat hij de gelegenheid had ervan af te zien door af te remmen tot een normale snelheid, minstens voor het verkeerslicht dat hij al van ver op rood kon zien staan, maar dat hij de naar omstandigheden veel te hoge snelheid is blijven aanhouden. (Art. 392, 393 en 394 Sw.).

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- COLETTE, M., *Het Salduzacquis in verhouding tot de Belgische ondervragingscultuur*, Mortsel, Intersentia, 2022, 346 p.
- EVERS, F., *Op-recht-uit*, Brugge, Die Keure, 2022, 216 p.
- MUSSCHE, C., STEVENS, L., *Onderzoek en preventie van seksuele misdrijven*, Mortsel, Intersentia, 2022, 200 p. (verschijnt november 2022)
- TODTS, L., *Bestuurlijke en strafrechtelijke vrijheidsbeperkingen ter handhaving van de openbare orde*, Brugge, Die Keure, 2021, 612 p.

- VAN DAELE, D., GOOSSENS, F., MERGAERTS, L., BOLLENS, S., *Het Belgisch politiewezen*, Mechelen, Kluwer, 2021, 1352 p.
- VAN DEN BERGH, B., SOBRIE, S., MEESE, J., TERSAGO, P., *Wie zal dat betalen? De rechtsplegingsvergoeding ont(k)leed*, Mechelen, Kluwer, 2021, 404 p.
- VERSTRAETEN, R., VERBRUGGEN, F., *Strafrecht en strafprocesrecht voor Bachelors*, Mortsel, Intersentia, 2022, 800 p. (verschijnt september 2022)

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- VAN OVERBEKE, S., *Grievensstelsel en hoger beroep in strafzaken*, Mechelen, Kluwer, 2022, 243 p.
- VANLERBERGHE, B., ROZIE, J., RUTTEN, S. (eds.), *Covid-besmetting van de rechtshandhaving*, Mortsel, Intersentia, 2021, 157 p.
- VERSTRAETEN, R., e.a., *Straf- en strafprocesrecht. Themis nr. 122*, Brugge, Die Keure, 2022, 218 p.

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- VAN DE HEYNING, C., GIACOMETTI, M., “Versterkte samenwerking in cybercrime niet zonder controverse”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 6-7.
- WOUTERS, J., “20 jaar Internationaal Strafhof: verwezenlijkingen en uitdagingen”, *RW* 2021-2022, afl. 42, 1651-1661.

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- BORN, C.-H., DE HERDT, J., ROZIE, J., VANDERMEERSCH, D., « Vers l’insertion d’un crime d’écocide au titre de crime de droit international dans le nouveau Code pénal », *JT* 2022, afl. 18, 297-306.
- DEPREZ, C., “Crimes internationaux et compétence personnelle active : à quel moment apprécier la nationalité ou la résidence principale ?”, *JLMB* 2022, afl. 22, 966-970.
- VAN HERPE, R., “Een pleidooi voor een genuanceerde objectieve individuele verbeurdverklaring”, *NC* 2022, afl. 3, 213-216. (noot bij Cass. 5 mei 2020 (P.20.0036.N))

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- DORSSEMONT, F., “Forum: Stakers bezetten bruggen, Cassatie blaast ze op”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 449, 11. (noot bij Cass. 23 maart 2022 (P.21.1500.F))
- HERBOTS, P., DRIESSEN, M., “Militairen naar Oekraïne: Over desertie en insubordinatie”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 16.

- ROZIE, J., DE HERDT, J., “De hervorming van het seksueel strafrecht geanalyseerd in het licht van het overgangsrecht”, *NC* 2022, afl. 3, 171-206.
- VAN VOLSEM, F., “Vernielingen van roerende goederen met behulp van geweld of bedreiging”, *RABG* 2022, afl. 6, 475-483. (noot bij Corr. Antwerpen (afd. Turnhout) 17 november 2020)
- VERSTRAETE, C., “Ziekenhuis schuldig aan onopzettelijke doodslag patiënte wegens gebrekkig veiligheidsbeleid”, *T.Gez.* 2021-2022, afl. 5, 410-415.

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- COLETTE, M., “Mensenrechtenhof is streng voor verhoor van niet-gearresteerde”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 1-2 (noot bij EHRM 28 april 2022, Wang tegen Frankrijk)
- COLETTE, M., “Bij verhoor asymmetrische verhouding tussen justitie en verdachte [verklaringen die verkregen zijn tijdens een 'vrij verhoor', waarbij verdachte niet werd ingelicht van het zwijgrecht en niet werd bijgestaan door een tolk]”, *NJW* 2022, afl. 463, 453-454.
- DELCOIGNE, R., « Détention préventive sous la modalité de la surveillance électronique et risque de collusion : les interdictions de contact comme remède à disposition des juridictions d’instruction », *RDP* 2022, afl. 6, 645-653.
- KEUNEN, L., “De vernietiging van de Dataretentiewet 2.0: naar een gerichte bewaring met ruimere toegang?”, *RW* 2021-2022, afl. 37, 1464-1470.
- MELIS, S., “De regelmatigheid van de verwijzingsbeschikking bij verzuim de inverdenkinggestelde regelmatig op te roepen en de beoordeling hiervan door het vonnisgerecht”, *RW* 2021-2022, afl. 42, 1666-1670. (noot bij Cass. 28 september 2021 (P.21.0652.N))
- ROZIE, J., “Opleiding als probatievoorwaarde: niet te koppelen aan een veroordeling met uitstel van een bijkomende straf!”, *RABG* 2022, afl. 6, 441-444. (noot bij Cass. 14 september 2021 (P.21.0837.N))
- VEREECKE, V., “Rechtsmiddelen tegen de verlenging van een voorlopige vrijlating onder voorwaarden”, *RABG* 2022, afl. 6, 433-435. (noot bij Cass. 7 september 2021 (P.21.1164.N))
- VEREECKE, V., “Een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling na een onontvankelijk rechtsmiddel”, *RABG* 2022, afl. 6, 457-461. (noot bij Cass. 5 oktober 2021 (P.21.1196.N))

E. Gemengde of andere bijdragen

- BEKAERT, P., “Forum. Twintig jaar Europees aanhoudingsbevel: geen verjaardagsfeest voor de grondrechten”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 12-13.
- COLETTE, M., “Dwangverbod in de Belgische ondervragingscultuur. Een alternatief ontwerp voor de strafprocedure met gebruikmaking van een positieve strafprocesrechtelijke vrijheidsconceptie”, *NJW* 2022, afl. 464, 482-490.
- HENDRICKX, A., “Informatie over de rechtsmiddelen in de betekening: het Grondwettelijk Hof zet de wetgever aan het werk”, *RW* 2021-2022, afl. 39, 1530-1540.

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- Nihil

3.5. Varia

- BOONE, R., “Nog veel vragen over databank van vonnissen en arresten”, *De Juristenkrant* 2022, afl. 450, 8-9.
- VAN VEEN, S., “Openbare databank voor Belgische rechtspraak. Een stand van zaken”, *NJW* 2022, afl. 461, 342-355.